

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

FELADATMEGHATÁROZÁS EURÓPAI VÁROSFEJLESZTÉSI KEZDEMÉNYEZÉS – INNOVATÍV TEVÉKENYSÉGEK

A HARMADIK EUI-IA PÁLYÁZATI FELHÍVÁS
06/05/2024 – 14/10/2024

06/05/2024

Co-funded by
the European Union

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS.....	2
2.	TÁMOGATHATÓ HATÓSÁGOK – KIK PÁLYÁZHATNAK?	3
2.1	ELSŐ KATEGÓRIA.....	4
2.2	MÁSODIK KATEGÓRIA	5
2.3	HARMADIK KATEGÓRIA	6
2.4	A TÁMOGATHATÓ VÁROSI HATÓSÁGOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS KÖVETELMÉNYEK.....	7
3.	AZ HARMADIK EUI-HA PÁLYÁZATI FELHÍVÁS TEMATIKUS HATÁLYA	8
3.1	ENERGETIKAI ÁTÁLLÁS	9
3.2	TECHNOLÓGIA A VÁROSOKBAN	17
4.	A PROJEKTEK SZAKASZAI.....	25
5.	FINANSZÍROZÁSI ELVEK	27
6.	PROJEKTEK LÉTREHOZÁSA ÉS KIDOLGOZÁSA	28
6.1	PARTNERSÉG	28
6.2	A PROJEKT BEAVATKOZÁSI LOGIKÁJA ÉS MUNKATERVE	32
6.3	SZAKÉRTŐI TÁMOGATÁS	33
6.4	TRANSZFER	34
6.5	KÖLTSÉGCATEGÓRIÁK.....	36
7.	A PÁLYÁZATI ELJÁRÁS	37
8.	A KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁS.....	39
8.1	A TÁMOGATHATÓSÁG ELLENŐRZÉSE	39
8.2	STRATÉGIAI ÉRTÉKELÉS.....	41
8.3	MŰVELETI ÉRTÉKELÉS	42
8.4	ÉRTÉKELÉSI PONTOZÁSI RENDSZER	42
8.5	A TÁMOGATÁSRA PÁLYÁZÓKRA VONATKOZÓ KIZÁRÁSI KRITÉRIUMOK.....	43
9.	A PROJEKTINDÍTÁSI SZAKASZ ÉS A SZERZŐDÉSKÖTÉS	44
10.	HOGYAN KAPHAT SEGÍTSÉGET?	45
11.	FŐ DÁTUMOK.....	46

1. BEVEZETÉS

A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai jogalkotási csomag magában foglalja az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés létrehozását (amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ [ERFA/KA-rendelet] 12. cikke határoz meg). Ez egy európai uniós eszköz, amely a **2014–2020-as programozási időszakban végrehajtott innovatív városfejlesztési tevékenységekre irányuló kezdeményezés (UIA) utódja**. Ez az újszerű kezdeményezés alapvető eszköz a különböző méretű városok támogatására, a kapacitás- és tudásépítésre, az innováció támogatására, valamint az Európai Unió (EU) szempontjából releváns városi kihívásokra alkalmazható és méretezhető innovatív megoldások kifejlesztésére. A végső cél a fő kohéziós politikai programok alkalmazásának ösztönzése a városi területeken, bizonyítékokon alapuló innovációkkal, különösen az olyan programoké, amelyek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) támogatásban részesülnek az ERFA/KA-rendelet 3. cikkében meghatározott egyedi célkitűzések tekintetében.² Cél továbbá a városok mint ezen alapok kedvezményezettjei vagy kezelésében részt vevő közvetítői innovációs képességeinek megerősítése.

Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés (EUI) és különösen annak „Innovatív tevékenységek” ága (EUI-IA) egyik fő célkitűzése, hogy folytassa az „Innovatív városfejlesztési tevékenységek” kezdeményezés által megkezdett támogatást azáltal, hogy **Európa-szerte teret és erőforrásokat biztosít a városi hatóságok számára a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos, egymással összefüggő és összetett helyi kihívásokra adandó új innovatív válaszok (kísérleti projektek révén történő) azonosításához és kipróbálásához**. Az EUI-IA révén a városi hatóságoknak lehetőségük lesz annak tesztelésére, hogy az új és még nem bizonyított megoldások hogyan működnek a gyakorlatban, és hogyan reagálnak a valós élet összetettségére. A kísérletezés folyamatait és eredményeit más országok partnervárosai (transzferpartnerek) is követik majd annak érdekében, hogy Unió-szerte támogassák és megerősítsék a tesztelt innovatív megoldások átültethetőségét és reprodukálhatóságát.

A városi hatóságoknak meg kell ragadniuk az EUI-IA által kínált lehetőséget arra, hogy innovatív megközelítéseket és munkamódszereket próbáljanak ki az olyan „normál projektek” hatókörén kívül, amelyeket „hagyományos” finanszírozási forrásokból, többek között a fő ERFA-programokból lehetne finanszírozni. Az EUI-IA lehetővé teszi a városok számára, hogy az ambiciózus és kreatív ötleteket olyan prototípusokká formálják, amelyek valódi városi környezetekben tesztelhetők. Más szóval az EUI-IA támogat olyan kísérleti projekteket, amelyek túl kockázatosak ahhoz, hogy hagyományos finanszírozási forrásokból finanszírozhatók legyenek, amennyiben azok különösen innovatívak és kísérleti jellegűek.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32021R1058>. Az ERFA megcélzott egyedi célkitűzéseit az egyes „Európai Városfejlesztési Kezdeményezés – Innovatív tevékenységek” pályázati felhívások határozzák meg.

² U.o.

Az EUI-IA projekteket az Európai Bizottság által javasolt egy vagy több témára vonatkozó pályázati felhívások útján választják ki. Az EUI teljes ERFA-költségvetése 450 millió EUR, amelynek 75%-át az EUI-IA ág támogatására különítették el. Az egyes projektek legfeljebb 5 millió EUR összegű ERFA-társfinanszírozásban részesülhetnek, a projektek végrehajtásának pedig legfeljebb 3,5 éven belül kell megtörténnie.

Az EUI-t közvetett irányítással az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága (DG REGIO) irányítja. Az Európai Bizottság az EUI végrehajtására megbízott szervezetnek nevezte ki Hauts-de-France régiót (Franciaország). Az EUI állandó titkárságát azért hozták létre, hogy segítse a megbízott szervezetet és biztosítsa az EUI napi irányítását.

A jelen feladatmeghatározás útján a megbízott szervezet felkéri a támogatható hatóságokat, hogy nyújtsanak be projektjavaslatokat az harmadik EUI-IA pályázati felhívás keretében. E pályázati felhívásra az ERFA-n belül 90 millió EUR indikatív költségvetést különítettek el.

Ez a dokumentum meghatározza az harmadik EUI-IA pályázati felhívással kapcsolatos követelményeket és a követendő eljárást. Ezt a dokumentumot az EUI-IA iránymutatásával, a pályázati űrlap szívdességi munkadokumentumával és az EUI honlapján közzétett, a felhívással kapcsolatos egyéb dokumentumokkal együttesen kell értelmezni.

2. TÁMOGATHATÓ HATÓSÁGOK – KIK PÁLYÁZHATNAK?

A következő hatóságok pályázhatnak támogatásért EUI-IA projektek végrehajtásához:

- **Első kategória:** Legalább 50 000 lakossal rendelkező, az Eurostat által az urbanizáció foka (DEGURBA) szerint nagyvárosként, városként vagy elővárosként meghatározott (azaz az Eurostat DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódjának megfelelő) helyi közigazgatási egység bármely városi hatósága.
- **Második kategória:** Szervezett agglomerációs jogállással rendelkező városi hatóságok helyi közigazgatási egységekből álló társulása vagy csoportosulása, ahol a lakosok többsége (legalább 51%-a) olyan helyi közigazgatási egységekben él, amelyeket az Eurostat által az urbanizáció foka (DEGURBA) alapján (a DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódnak megfelelően) nagyvárosként, városként vagy elővárosként határoznak meg, és amelynek összlakossága legalább 50 000 fő.
- **Harmadik kategória:** Szervezett agglomerációs jogállással nem rendelkező városi hatóságok társulása vagy csoportosulása, ahol valamennyi érintett városi hatóság (fő városi hatóság és társult városi hatóságok) olyan helyi közigazgatási egység, amelyeket az Eurostat által az

urbanizáció foka (DEGURBA) alapján (a DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódnak megfelelően) nagyvárosként, városként vagy elővárosként határoznak meg, és amelyek összlakossága (a fő városi hatóságé és a társult városi hatóságoké) legalább 50 000 fő.

Az EUI-IA pályázati felhívás keretében csak a fent meghatározott támogatható városi hatóságok nyújthatnak be pályázati űrlapot.

A helyi közigazgatási egységek fogalommeghatározása, valamint az urbanizáció foka szerinti osztályozás és a lakosságszámra vonatkozó adatok az EUI-IA megfelelési táblázatában megadott információkon alapulnak (https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2024-05/EUI-IA_Call_3_Correspondence_table.xlsx). A támogathatóság ellenőrzése során ezt a táblázatot használják majd fő referenciadokumentumként. Kérjük a pályázókat, hogy támogathatóságuk ellenőrzéséhez használják a megfelelési táblázatot, valamint szolgáltatassanak információkat a közigazgatási határaikon belül elhelyezkedő helyi közigazgatási egységekről és a lakosok számáról. A pályázati űrlap kitöltése előtt erősen ajánlott elvégezni a támogathatóságra vonatkozó önértékelést (a fent említett megfelelési táblázat alapján). Az EUI-IA megfelelési táblázatában szereplő adatok értelmezésével kapcsolatos hiányosságok, következetlenségek vagy kétségek esetén a pályázóknak a pályázati űrlap kitöltése és benyújtása előtt fel kell venniük a kapcsolatot az állandó titkársággal. A kiválasztási eljárás során az állandó titkárság kizárólag a pályázati űrlapon megadott információk alapján végzi el a támogathatóság ellenőrzését. Azokban az esetekben, amikor a pályázó támogathatósági státusza bizonytalan, az állandó titkárság kapcsolatba lép valamennyi érintett partnerrel – beleértve az Eurostatot is – a támogathatóság megállapítása érdekében.

2.1 ELSŐ KATEGÓRIA

- Települési/városi tanácsok/körzetek, amelyek közigazgatási határai egyetlen helyi közigazgatási egységének felelnek meg. Ebben az esetben a helyi közigazgatási egység az urbanizáció foka szerint nagyvárosként, városként és elővárosként kerül besorolásra (1-es és/vagy 2-es kód a megfelelési táblázat „Az urbanizáció foka” oszlopában), és legalább 50 000 lakossal rendelkezik.
- Olyan települési/városi tanácsok, amelyek közigazgatási határai több helyi közigazgatási egységre terjednek ki. Ez vonatkozik a portugáliai, írországi, görögországi, máltai és lettországi településekre/városi tanácsokra, ahol a helyi közigazgatási egység Eurostat szerinti meghatározása nem az településekre/városi tanácsokra, hanem a települési szint alatti egységekre (községek) vagy a statisztikai egységekre (választókerület) vonatkozik. Ebben az esetben a település/városi tanács csak akkor támogatható, ha összesen 50 000 lakossal rendelkezik, és ha a többség (a lakosság legalább 51%-a) az urbanizáció foka szerint nagyvárosként, városként vagy elővárosként besorolt helyi közigazgatási egységekben él (1-es és/vagy 2-es kód a megfelelési táblázat „Az urbanizáció foka” oszlopában).

2.2 MÁSODIK KATEGÓRIA

Szervezett agglomerációk, amelyek városi hatóságok társulását/csoportosulását alkotják, és amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

- A nemzeti jog (a regionális és tartományi szinttől eltérő) helyi önkormányzati szintként ismeri el, azzal a kötelezettséggel, hogy az településeknek/városi tanácsoknak csatlakozniuk kell a települési szint feletti szervezethez (ezért ebbe a kategóriába nem tartoznak bele azok a társulások, amelyek önkéntes alapon, meghatározott célból és/vagy korlátozott időtartamra jönnek létre).
- Kizárólag települési/városi tanácsokból állnak (ezért ebbe a kategóriába nem tartoznak bele azok a társulások, amelyek más intézményeket, például egyetemeket, kereskedelmi kamarákat stb. vonnak be).
- Az érintett települések által átruházott, a nemzeti jogban meghatározott konkrét hatáskörökkel rendelkeznek az EUI-IA projekt szempontjából releváns szakpolitikai területeken. Felkérjük a társulásokat, hogy pontosan hivatkozzanak a nemzeti jogi keretre. A szervezett agglomerációk kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek az EUI-IA projekt szempontjából releváns szakpolitikai területeken történő tervezés és végrehajtás tekintetében.
- Konkrét politikai (az érintett települések közvetett képviselésével) és adminisztratív (célzott személyzet) struktúrával rendelkeznek.

Példák az EUI-IA keretében támogatható szervezett agglomerációkra:

- Franciaország: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) és Communautés de Communes.
- Olaszország: Kizárólag Città Metropolitane és Unione di Comuni. Figyelem: nem támogathatók a Consorzi, a Gruppi di Azione Locale (GAL), a Convenzione dei Comuni vagy más olyan szervezett agglomerációk, amelyet az olasz nemzeti jogszabályok (Testo Unico degli Enti Locali) értelmében nem tekintendők helyi önkormányzatnak.
- Németország: Landkreis.
- Spanyolország: Mancomunidades és Area Metropolitana Barcelona. Figyelem: a „Diputaciones provinciales” (tartományi kormányzatok) tartományi szerveknek minősülnek, ezért azok nem ismerhetők el támogatható szervezett agglomerációként.
- Portugália: Comunidades Intermunicipais (CIM-ek).

Az európai területi társulások (ETT), amelyek partnerségei kizárólag (a fentiek szerint meghatározott) városi hatóságokból állnak, és amelyek az EUI-IA pályázati felhívás szempontjából releváns szakpolitikai

tervezési és végrehajtási hatáskörökkel rendelkeznek, szervezett agglomerációnak minősülnek, ezért az EUI-IA pályázati felhívások keretében fő vagy társult városi hatóságként pályázhatnak. Azok az ETT-k, amelyek partnerségei egyéb szervezeteket (pl.: tagállamokat, regionális önkormányzatokat, egyesületeket, egyetemeket stb.) is magukban foglalnak, nem minősülnek szervezett agglomerációnak, és nem pályázhatnak fő vagy társult városi hatóságként, azonban végrehajtó partnerként csatlakozhatnak egy támogatható városi hatóság által benyújtott pályázathoz.

Az EUI-IA keretében a szervezett agglomerációkat egyetlen városi hatóságnak tekintik, amely az összes érintett települést/városi tanácsot képviseli. Ezért egy szervezett agglomeráció által benyújtott projektjavaslatban fő városi hatóságként kell azt feltüntetni. A szervezett agglomerációk támogathatóságának ellenőrzése érdekében az állandó titkárság ellenőrzi, hogy a lakosság összlétszáma eléri-e az 50 000 főt, és hogy a lakosság többsége (a lakosság legalább 51%-a) az agglomeráció részét képező olyan helyi közigazgatási egységekben él-e, amelyek az urbanizáció foka szerint nagyvárosnak, városnak vagy elővárosnak minősülnek.

2.3 HARMADIK KATEGÓRIA

A városi hatóságok bármely szövetsége (a városi hatóságok nemzeti/regionális szövetségei, területi paktumok, fejlesztési körzetek stb.), valamint a formális együttműködési megállapodásokkal nem rendelkező, de közösen pályázni kívánó egyes városi hatóságok kérelmezhetik, hogy az érintett települések/városi tanácsok közül jelöljenek ki egy fő városi hatóságot, a többi pedig társult városi hatóságként jegyezzék fel.

A támogathatósághoz valamennyi érintett városi hatóságot (fő és társult városi hatóságot) helyi közigazgatási egységként kell elismerni, és az Eurostat urbanizációs foka szerint (DEGURBA 1-es vagy DEGURBA 2-es kód) nagyvárosi, városi vagy elővárosi besorolással kell rendelkezniük. Azon városi hatóságok esetében, amelyek közigazgatási határai egynél több helyi közigazgatási egységre terjednek ki, az urbanizáció fokának meghatározására ugyanazok a 2.1. szakaszban foglalt szabályok alkalmazandók. A fő és társult városi hatóságok közötti kapcsolatot a pályázati űrlap benyújtásakor nem kell hivatalossá tenni. Amennyiben a javaslatot elfogadják és támogatják, a kapcsolatot a partnerségi megállapodás formájában kell hivatalossá tenni (az állandó titkárság sablont bocsát a fő városi hatóság rendelkezésére).

A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy a több mint 3 városi hatóságból (fő és társult városi hatóságok) álló, területi folytonossággal, iliszervezett agglomerációs státusszal nem rendelkező várostársulások vagy -csoportosulások által megvalósított egyedi projektek esetében magas a kockázata annak, hogy elvész a koherencia, és nehezen képesek érdemi eredményeket elérni. Ezért ajánlott, hogy a pályázni kívánó (szervezett agglomerációs státusszal nem rendelkező) városi hatóságok társulásai és/vagy csoportosulásai területileg folytonosak legyenek, és törekedjenek az érintett városi hatóságok számának korlátozására.

2.4 A TÁMOGATHATÓ VÁROSI HATÓSÁGOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS KÖVETELMÉNYEK

A támogatható városi hatóságok egyes kategóriáira vonatkozóan fent vázolt elveken túlmenően az EUI-IA keretében valamennyi támogatható városi hatóságra vonatkoznak a következő elvek:

- Valamennyi városi hatóságnak uniós tagállamban kell lennie.
- Az EUI-IA pályázati felhívás keretében csak a fent meghatározott, támogatható városi hatóságok nyújthatnak be pályázati űrlapot. A végrehajtó partner által benyújtott pályázati űrlap nem támogathatónak minősül.
- A (fent meghatározott) városi hatóságok csak fő és/vagy társult városi hatóságokként szerepelhetnek egy projektjavaslatban. A végrehajtó partnerek kategóriája csak olyan intézmények és/vagy szervezetek számára van fenntartva, amelyeket az EUI-IA keretében nem ismernek el városi hatóságként.
- Ha az innovatív megoldások városi és vidéki terület közötti kapcsolódási felületet vagy funkcionális területi megközelítést igényelnek, az urbanizáció foka szerint vidéki területként meghatározott helyi közigazgatási egységeket (az Eurostat DEGURBA 3-as kódja) is be lehet vonni végrehajtó partnerekként. Figyelem: az 50 000 fős minimális támogathatósági küszöb megállapítása során ezek lakosságát nem szabad figyelembe venni! A pályázati űrlapon egyértelműen fel kell tüntetni és meg kell indokolni a vidéki területként meghatározott helyi közigazgatási egységek bevonásának okát.
- Egy városi hatóság vagy egy szervezett agglomeráció csak egy projektpályázatban vehet részt az egyes pályázati felhívások keretében (még akkor is, ha ezeket a projektjavaslatokat ugyanazon pályázati felhívás különböző témáira vonatkozóan nyújtják be). Ez a szabály a társult városi hatóságokra is vonatkozik (egy település csak egyetlen projektjavaslatban vehet részt, akár fő városi hatóságként, akár társult városi hatóságként).
- Az EUI-IA által egy korábbi pályázati felhívás keretében jóváhagyott projektben már támogatott városi hatóságok nem nyújthatnak be új pályázati űrlapot.
- A városi hatóságoknak meg kell felelniük a finanszírozásból való kizárásra vonatkozó követelményeknek (további részletes információkat az alábbi 8.5. szakaszban (A támogatásra pályázókra vonatkozó kizárási kritériumok) és az EUI-IA útmutató 3.3. fejezetében (A támogatásra pályázókra vonatkozó kizárási kritériumok) talál).

A teljes egészében vagy részben a település/városi tanács tulajdonában álló ügynökségek és vállalatok (pl. az energia- és hulladékgazdálkodás, a gazdaságfejlesztés, az idegenforgalmi promóció stb. terén) nem minősülnek helyi közigazgatási egységeknek, és így nem ismerhetők el támogatható városi hatóságokként. Mindazonáltal az ilyen szervezetek végrehajtó partnerekként bevonhatók a partnerségbe (a végrehajtó partnerek szerepével és felelősségével kapcsolatos további részleteket az

EUI-IA útmutató „Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés tipológiája – Innovatív tevékenységek partnerei” című 2.1.2. fejezete tartalmaz).

Figyelem: a szervezett agglomerációs jogállással rendelkező városi hatóságok társulásai vagy csoportosulásai (a támogatható hatóságok második kategóriája, a részleteket lásd fent) esetében az intézmény – beleértve az összes többi érintett városi hatóságot is – egyetlen városi hatóságnak minősül az EUI-IA keretében, ezért az agglomerációt a fő városi hatósággént kell feltüntetni. A szervezett agglomerációs jogállással nem rendelkező városi hatóságok társulásai vagy csoportosulásai (a támogatható hatóságok harmadik kategóriája, a részleteket lásd fent) esetében az érintett városi hatóságoknak az egyik települést fő városi hatósággént, a többi települést pedig társult városi hatósággént kell azonosítaniuk.

3. AZ HARMADIK EUI-IA PÁLYÁZATI FELHÍVÁS TEMATIKUS HATÁLYA

Az EUI-t az uniós városfejlesztési menetrend – az új Lipcsei Charta végrehajtásának kulcsfontosságú eszköze – végrehajtását támogató eszközök egyikeként hozták létre. Az Innovatív városfejlesztési tevékenységek megközelítésével összhangban az EUI-IA pályázati felhívásainak megszervezésére az Európai Bizottság által az Új Lipcsei Charta és az ágazatközi dimenziót képviselő európai bizottsági prioritások, például a zöld és a digitális átállás alapján meghatározott témákban kerül sor. Az EUI-IA projektek kohéziós politikával kapcsolatos olvashatóságának javítása, valamint az ERFA-finanszírozással történő későbbi bővítésük és/vagy megismérlésük megkönnyítése érdekében az EUI-IA pályázati felhívásai meghatározzák a felhívás által megcélzott, kohéziós politikával kapcsolatos célkitűzéseket is. A pályázóknak különös figyelmet kell fordítaniuk annak bizonyítására, hogy a bemutatott egyedi célkitűzések fényében tetszelen javasolt megoldások relevánsak a kohéziós politika szempontjából. A mutatók listája (azaz a projektpartnerek által maguk számára meghatározandó egyéb mutatókkal együtt használandó és nyomon követendő mutatók listája) is meghatározásra kerül, megkönnyítendő a projektszinten elérni kívánt hatások megértését, és lehetővé teendő az eredmények összesítését a szakpolitikai területek és/vagy az EUI-IA szintjén.

A harmadik pályázati felhívásra a pályázók a két téma egyikére összpontosító projektjavaslatokat nyújthatnak be: Energetikai átállás és Technológia a városokban.

3.1 ENERGETIKAI ÁTÁLLÁS

AZ "ENERGETIKAI ÁTÁLLÁS" TÉMAKÖRÉNEK ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁSA ÉS ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az energia központi szerepet játszik az Európai Unió 2050-ig történő, klímasemlegességre való áttérésében, összhangban az [európai zöld megállapodással](#). Az EU-ban az üvegházhatású gázok kibocsátásának több mint 75%-áért felelős energiaágazat mélyreható átalakuláson megy keresztül a nettó nullgazdaság irányába.

Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja arra is emlékeztetett, hogy Európa mennyire függ a fosszilis tüzelőanyagforrásoktól, és milyen súlyos gazdasági áldozatokkal jár, ha hiány lép fel, különösen a kiszolgáltatott csoportok és az energiától nagymértékben függő ágazatok esetében.

Az EU válaszlépésként elfogadta a [REPowerEU](#) tervet, amelynek célja: (i) az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentése energiatakarékosság révén; ii) az ellátás diverzifikálása; és iii) a fosszilis tüzelőanyagok gyors helyettesítése megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású alternatívákkal.

A közelmúltban a Bizottság azt javasolta, hogy a tiszta és biotechnológiákat (ideértve az energiatermelést és -fogyasztást is) az EU ipari szuverenitását és hosszú távú versenyképességét megalapozó kritikus technológiák közé sorolja a Stratégiai Technológiák Európáért Platform (STEP) részeként.³

Az EU olyan átfogó jogalkotási és szakpolitikai keretre támaszkodik, amely célokat határoz meg a megújuló energia felhasználására, az energiahatékonyságra és az épületállomány szén-dioxid-mentesítésére vonatkozóan. E célok eléréséhez valamennyi szereplő mozgósítására szükség van. A tagállamokat felszólították, hogy saját hozzájárulásuk felvázolása céljából 2024 júniusáig dolgozzák ki végleges, aktualizált nemzeti energia- és klímaterveiket (NECP)⁴. Becslések szerint az EU energetikai átállásának a megvalósításához a jelenlegi szinthez képest évente 620 milliárd euró többletberuházásra van szükség.⁵

Kulcsszerepet játszik ebben az összefüggésben a kohéziós politika, és mindez a társadalmilag igazságos energetikai átmenet megvalósítására irányul. A 2021-2027 közötti időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) a programokra elkülönített összegek 33%-át, a Kohéziós Alapból pedig 56%-ot éghajlat-politikai intézkedésekre irányuló beruházásokra, többek között (különösen épületek tekintetében) az energiatakarékosság, a fenntartható városi mobilitás és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás támogatására fordítják a tagállamokban, régiókban, városokban és településeken. E források több mint 15%-át energiatakarékosságra, a megújuló energia előmozdítására, intelligens

³ A Stratégiai Technológiai Platform (STEP) létrehozásáról szóló, 2024. február 29-i 2024/795/EU rendelet.

⁴ [Nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek \(europa.eu\)](#)

⁵ 2023. évi előretékinő felmérés (COM(2023)376, 2023.7.6.).

hálózatok fejlesztésére, valamint a zöld és digitális átálláshoz szükséges képzések és átképzések előmozdítására fordítják. Emellett az új eszközként megjelenő Méltányos Átállást Támogató Alap, amely azért alakult meg, hogy egyetlen régió se maradjon le, további 25 milliárd eurót fordít készség- és gazdasági diverzifikációra, a megújuló energiaágazatok támogatására és a szén-dioxid-intenzív iparágak szén-dioxid-mentesítésére a széntermelő régiókban és az éghajlatváltozás negatív hatásai által leginkább érintett egyéb területeken. Összességében a 110 milliárd eurós kohéziós politikai keretösszeg példátlan lehetőséget jelent a klímasemleges Európa felé vezető fenntartható út biztosítására⁶.

A légszennyezés, az energiaellátás biztonsága és megfizethetősége, valamint a szén-dioxid-mentes tömegközlekedés, épületek és szolgáltatások elérhetősége a városi területeken – **mindezek** holisztikus kezelése innovatív, integrált és szociálisan inkluzív megoldásokat igényel. Alapvető fontosságú, hogy az energetikai átállást a hagyományos ágazatokon (energia, közlekedés és hulladékgazdálkodás) túlmutató integrált megközelítésekbe ágyazzuk, hogy olyan szélesebb körű társadalmi célokkal foglalkozzunk, mint az aktív mobilitás, a megfizethető lakhatás, az energiaszegénység, a körforgásos gazdaság, a közegészségügy és/vagy a zöld átálláshoz szükséges munkahelyek és készségek előmozdítása.

Az EUI célja az „Energetikai átállás” témakörében az átvihető és méretezhető innovatív megoldások valós körülmények között történő tesztelésének a támogatása gazdaságilag életképes, intelligensebb és integráltabb, szén-dioxid-mentes és keresletvezérelt helyi energiahálózatok számára, lehetővé téve ugyanakkor a polgárok és az érdekelt felek számára az átállás felgyorsítását.

Az „Energetikai átállás” téma számos uniós szakpolitikához és kezdeményezéshez járul hozzá és kapcsolódik, ilyen például az európai zöld megállapodás, a REPowerEU terv, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia, az EU stratégiai energiatechnológiai terve, az EU szennyezésmentes cselekvési terve, az új európai Bauhaus kezdeményezés, az EU felújítási hullám stratégiája, a megfizethető lakhatási kezdeményezés, az új európai mobilitási keretrendszer, a klímasemleges és intelligens városokkal és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos uniós missziók, a Horizont Európa program városok átállását ösztönző európai partnersége, az uniós Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége és az intelligens városokkal kapcsolatos kihívás.

A stratégia az „Energetikai átállás” témájú uniós városfejlesztési menetrend eredményeire, valamint a jobb szabályozás, finanszírozás és tudás érdekében kidolgozott intézkedésekre is épít e területen.⁷

Az Európai Bizottság célja, hogy a legmagasabb minőségi követelményeknek megfelelő, kiegyensúlyozott projektportfóliót hozzon létre, amely tükrözi az európai városok földrajzi, területi és demográfiai sokszínűségét. A projektjavaslatok várhatóan erősen kísérleti jellegűek lesznek, ezért nem valószínű, hogy hagyományos vagy általános finanszírozási forrásokból részesüljenek.

⁶ [#EURegioDataStories - A 2021-2027-es beruházások feltárása](#)

⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/energy-transition>

A VÁROSI HATÓSÁGOK JELENTŐSÉGE ÉS SZEREPE

A városi tevékenységek kiemelkedően fontosak a klímasemlegesség eléréséhez. Az EU lakosságának több mint 75%-a városi területeken él, és ez az arány 2050-re várhatóan közel 85%-ra emelkedik. Ennek eredményeképpen a városok felelősek az EU energiaigényének nagy részéért, amelyet legtöbbször a határaikon kívül termelnek, és a városok a legnagyobb üvegházhatásúgáz-kibocsátók.

Ugyanakkor a városok a gazdasági tevékenység, a közösségi szerepvállalás és az innováció központjaiként kedvező pozícióban vannak ahhoz, hogy vezető szerepet vállaljanak az energetikai átváltás által megkövetelt megoldások bevezetésében és abban, hogy a helyi tudományos szakértőkkel, az energiaágazat valamennyi szereplőjével, a vállalkozásokkal és a polgárokkal partnerségeket alakítsanak ki összehangolt intézkedések és fogyasztói magatartásváltozások elindítása érdekében.

Helyi szintű fiskális és szabályozási hatáskörüket kihasználva a városok úgy irányíthatják a földhasználati és területrendezési fejlesztéseket, hogy azok növeljék az energiahatékonyságot – a fenntartható közlekedéstől (pl. autómentes övezetek, dugódíjak) a helyi megújulóenergia-termelésig (pl. zöld kötvények) minden városi ágazatban. Az uniós jogszabályok – például a nemrégiben felülvizsgált, az épületek energiateljesítményéről szóló irányelv⁸ és az energiahatékonysági irányelv⁹, amely a 45 000 fős és annál nagyobb népességszámú települések számára előírja, hogy helyi hűtési és fűtési terveket dolgozzanak ki – közvetlenül is felhatalmazzák őket erre.

A városok helyi szolgáltatóként is valódi változást érhetnek el önkormányzati tulajdonú eszközök üzemeltetése, karbantartása vagy a beruházásokkal kapcsolatos stratégiai döntések meghozatala során. Így a városok kezében van a tömegközlekedési flottákból, a hulladék- és szennyvízkezelésből, valamint az önkormányzati épületállomány (például lakások) fűtési/hűtési rendszereiből származó üvegházhatású gázok kibocsátásának a csökkentésére irányuló előrelépési lehetőség. Zöld és innovatív közbeszerzés, energiaauditok vagy a köz- és magánszféra közötti partnerségek révén új gyakorlatokat honosíthatnak meg.

A városi hatóságok jó helyzetben vannak ahhoz, hogy mozgósítsák az érintett helyi ipari és gazdasági szereplőket. A fenntartható energiarendszereket megfelelő léptékben kell kialakítani, hogy több fogyasztót és épületet szolgáljanak ki városrészi vagy kerületi szinten. A kerületi energiagazdálkodás fontos szerepet játszik intelligens integrált energiarendszerek létrehozásában, amelyek minimalizálják a primerenergia-igényt. A kerületek megfelelő méretűek innováció tekintetében¹⁰, és alkalmasak a polgárok bevonására és az energiaellátási lánc egyes részeinek (helyi piacok) közvetlen irányítására. Különösen a kis és közepes méretű városok számára lehetnek előnyösek a nagyobb agglomerációkhoz képest kevésbé korlátozott (központosított) energiaelosztó hálózatok, hogy ilyen innovatív és részvételi megközelítésekben kiemelkedő eredményeket érjenek el.

⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19003/energy-efficiency-of-buildings-meps-adopt-plans-to-decarbonise-the-sector>

⁹ Az (EU) 2023/1791 irányelv (2023.09.13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról.

¹⁰ Lásd a pozitív energiaközpontok integrált megközelítését az EU stratégiai energiaügyi tervének felülvizsgálati részeként (COM 634 végleges, 2023.10.2023).

Másrészt a decentralizáltabb és dinamikusabb energiarendszerek és technológiák felé való elmozdulás egyre inkább megköveteli, hogy a városok és a környező települések közösen tervezzék meg, hogyan fog alakulni az energiaigény és hogyan fogják azt idővel kielégíteni egy adott településen. Az összefogás segít elérni a bizonyos beruházásokhoz szükséges kritikus tömeget, az erőforrások hatékonyabb felhasználása és a méretgazdaságosság megvalósítása, az ellátási források diverzifikálása és/vagy nagyobb energiahálózatokba való jobb integráció érdekében. A közigazgatási határokat átlépő és a funkcionális városi területek szintjén zajló munka szintén nagy jelentőséggel bír a tisztább mobilitás finanszírozása és megvalósítása szempontjából a vonzáskörzetben és a város-vidék kölcsönhatásában.

Ezen túlmenően a városi hatóságoknak hozzá kell szokniuk egy marketingszerű megközelítéshez, hogy képesek legyenek stabil energetikai terveket és projekteket kínálni az érdekeltek széles körének, ideértve a polgárokat, a helyi vállalkozásokat, a kutatókat, a bankokat és a magánbefektetőket. Az innovatív finanszírozási rendszerek, a magánfinanszírozás vonzására szolgáló képletek kulcsfontosságúak lesznek a beruházások megismételhetőségének és bővítési potenciáljának erősítése érdekében. Az olyan kezdeményezések, mint az EU City Facility¹¹ vagy az Intelligens Városok Piactere¹² konkrét gyakorlati támogatást nyújtanak, és tanácsot adnak az ennek megfelelő városszervezésre vonatkozóan.

A fentiekre tekintettel az „Energetikai átállás” témájú projektjavaslatokat nem szabad az energetikai átállás társadalmi-gazdasági és környezeti kihívásainak holisztikus kezelésére irányuló közép- és hosszú távú intézkedésektől elszigetelten kidolgozni, és elvárás, hogy azok beágyazódjanak a városok zöldebbé tételére és/vagy klímasemlegességére és ellenálló képességére irányuló meglévő stratégiai és szisztematikus megközelítésekbe. Ilyen megközelítések¹³ lehetnek például a kohéziós politika fenntartható városfejlesztési stratégiái¹⁴, az uniós Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége keretében kidolgozott Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervek (SECAP)¹⁵, a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP), az intelligens városi kihíváshoz tartozó helyi zöldmegállapodások¹⁶ vagy a klímasemleges és intelligens városokról szóló uniós misszióban részt vevő vagy ahhoz csatlakozó városok által készített városi klímaszerződések¹⁷. A projektjavaslatok stratégiai értékelésében a vonatkozó városi stratégiákba és tervekbe való beágyazottság súlyozottan fog szerepelni.¹⁸

¹¹ <https://www.eucityfacility.eu/home.html>

¹² <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu>

¹³ A stratégiai/rendszeri megközelítések felsorolása példaértékű.

¹⁴ Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikke.

¹⁵ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/home>

¹⁶ <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/local-green-deals>

¹⁷ [Éghajlatsemleges és intelligens városok - Európai Bizottság \(europa.eu\)](https://www.intelligentcitieschallenge.eu/local-green-deals)

¹⁸ A kiválasztási eljárás további részleteit lásd az [EUI-IA](#) pályázati [útmutatójának](#) 3.2. pontjában.

FELHÍVÁSOK A VÁROSI HATÓSÁGOK SZÁMÁRA

Anélkül, hogy a várt válaszok tekintetében előíró jellegűek lennének – hiszen azok városonként jelentősen eltérhetnek a városok mérete, belső jellemzői és az őket érintő kihívások miatt – a pályázókat arra kérjük, hogy projektjavaslatuk elkészítésekor vegyék figyelembe az alábbiakban felsorolt témákat és kérdéseket. A felhívás témájához kapcsolódóan lehetséges és erősen ajánlott továbbá a több témához és kérdéshez kapcsolódó intézkedések integrált módon történő tesztelése.

- A városok **energiaigényének minimalizálása**:
 - a középületek és a lakásszektor utólagos felszerelése, valamint egyéb energetikai intézkedések, amelyek az energiaszegénység és a felgyorsított energetikai átállás költségeinek kezelése érdekében az ingatlancégeket, vállalkozásokat és/vagy magánszemélyeket ilyen típusú beruházásokra ösztönzik, különös tekintettel a hátrányos helyzetű városrészekre és/vagy a kiszolgáltatott háztartásokra.
 - a városi tömegközlekedés szén-dioxid-mentessé tétele a személygépkocsik alternatívájaként, kihasználva a (különösen a megújuló energiaforrásokból származó) villamosítás, az összekapcsolhatóság, az automatizálás vagy az intelligens flották, a közúti forgalom és az energiagazdálkodás kombinált lehetőségeit. A mikromobilitás és a mobilitás mint szolgáltatás (MaaS) területén kialakulóban lévő olyan megoldásokat, új technológiákat és logisztikai csomópontokat is meg lehetne vizsgálni, amelyek célja a tisztább és megfizethetőbb mobilitási módokra (gyaloglásra, kerékpározásra) való áttérés felgyorsítása – ami további előnyökkel jár az egészség, a torlódások, a balesetek, a zaj és a növekvő városi közlekedési szegénység szempontjából –, továbbá a funkcionális városi területek szintjén összehangolt szén-dioxid-mentesítési intézkedések és ösztönzők teszik lehetővé a város közigazgatási határain kívülről érkező ingázók számára, hogy hozzájáruljanak a tisztább mobilitási módokra való áttéréshez és élvezzék annak előnyeit.
- **A helyi energiaforrások diverzifikálása** a megújuló energia (szél, víz, óceán, napenergia, geotermikus energia, biomassa) vagy a helyi másodlagos energiaforrások előállítására és felhasználására vonatkozó endogén potenciál maximalizálásával, ideértve a városban és környékén rendelkezésre álló sokféle hulladék és/vagy másodlagos hőforrás hasznosítását és felhasználását, a körforgás és az erőforrás-hatékonyság előtti akadályok megszüntetésével.
- **Intelligens és integrált helyi energiarendszerek kiépítése** az energiatárolás és -ellátás innovatív megközelítéseinek előmozdításával a külső forrásoktól való függőség csökkentése érdekében, és/vagy az épületek és az energiaszállítási rendszerek közötti kölcsönhatás fokozása intelligens (energia- vagy hő-) hálózatokon keresztül, vagy a pozitív energiamérlegű körzetek (PED) modelljének további tesztelése és kiterjesztése révén¹⁹.

¹⁹ A JPI Urban Europe „Pozitív energiamérlegű városrészek és környékek a fenntartható városfejlesztésért” programja keretében kidolgozott meghatározás szerint: „A pozitív energiamérlegű városrészek olyan energiahatékony és rugalmas energiafelhasználású városi területek vagy összekapcsolt épületek csoportjai,

- **Több érdekelt fél és polgárok bevonásának maximalizálása** az energiaközösségek fejlesztését célzó ösztönzők és/vagy innovatív támogatási rendszerek és/vagy üzleti modellek kidolgozásával²⁰ és bármely más hasonló formulával, amely lehetővé teszi, hogy a különböző fogyasztók energia „termelő-fogyasztókká” váljanak, azaz a helyi piacon egyszerre legyenek energiafogyasztók és energiatermelők. Megfontolhatók a digitális megoldások (intelligens alkalmazások, adatmegosztás) is, amelyek felgyorsítják a közös részvételt és a magatartásváltozást.
- **A munkahelyek és a készségek növelése az energetikai átállás érdekében** a helyi munkaerőpiacokon a tiszta közlekedési és energiaágazatban dolgozó szakképzett munkaerő tekintetében meglévő hiányosságok azonosítása és kezelése és/vagy az átállás által elérhető új fenntartható termékek, innovatív munkahelyek és korszerűsített tudás és készségek lehetőségeinek feltárása révén. Különösen a szociális innováció jöhet szóba, amely a legkiszolgáltatottabbak foglalkoztathatóságához és/vagy a lakosságközeli szolgáltatások felvirágzásához, valamint a termékek javításán, újrafelhasználásán és/vagy a termékek magas színvonalú újrahasznosításának kereskedelmi hasznosításán alapuló induló vállalkozások (köztük mikrovállalkozások) felvirágzásához vezet.

KOHÉZIÓS POLITIKAI CÉLOK

- 2.1. egyedi célkitűzés a környezetbarátabb Európáért „*az energiahatékonyság előmozdítása és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése*” révén,
- 2.2. egyedi célkitűzés a környezetbarátabb Európáért „*a megújuló energiaforrások előmozdítása az (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban, ideértve az abban meghatározott fenntarthatósági kritériumokat is*”,
- 2.3. egyedi célkitűzés a környezetbarátabb Európáért „*a transzeurópai energiahálózaton (TEN-E) kívüli intelligens energiarendszerek, hálózatok és energiatárolás fejlesztése*” révén,
- 2.6. egyedi célkitűzés a környezetbarátabb Európáért „*a körforgásos és erőforrás-hatékony gazdaságra való áttérés előmozdításával*”,
- 2.8. egyedi célkitűzés a környezetbarátabb Európáért „*a fenntartható multimodális városi mobilitás előmozdítása révén, a szén-dioxid-kibocsátásmentes gazdaságra való áttérés részeként*”,

amelyek nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátással rendelkeznek, és aktívan kezelik a megújuló energia éves helyi vagy regionális többlettermelését. A különböző rendszerek és infrastruktúrák integrációjára, valamint az épületek, a felhasználók és a regionális energia-, mobilitási és IKT-rendszerek közötti kölcsönhatásra van szükségük, miközben a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósággal összhangban biztosítják az energiaellátást és a jó életet mindenki számára”.

²⁰ A 2019-ben elfogadott [Tiszta energiát minden európainak csomag](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en) révén az EU bevezette az energiaközösségek fogalmát a jogszabályaiban, nevezetesen a polgári energiaközösségek és a megújulóenergia-[közösségek](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en) fogalmát. https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en

- 5.1. egyedi célkitűzés a polgárközelibb Európáért „az *integrált és inkluzív társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődés, a kultúra, a természeti örökség, a fenntartható turizmus és a városi területek biztonságának előmozdítása révén*”.

EREDMÉNY- ÉS KIMENETI MUTATÓK

A projektjavaslatokat többek között aszerint értékelik, hogy alkalmasak-e hiteles eredmények elérésére, valamint az eredmények mérésére szolgáló módszertanuk megalapozottsága alapján.

Különösen az „Energetikai átállás” témakör tekintetében a városi hatóságokat felkérjük, hogy határozzanak meg egy sor olyan mutatót, amelyek integrált módon rögzítik a projektjavaslataik által generált, egymással összefüggő járulékos előnyöket (pl. levegőminőség, éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség, foglalkoztatás, inkluzivitás).

A városi hatóságok pályázataikban hivatkozhatnak az alábbiakban felsorolt mutatók bármelyikére, amennyiben az releváns a projektötleteik szempontjából. A lista nem előíró vagy kimerítő jellegű. Olyan mutatókat is tartalmaz, amelyek nem kapcsolódnak kifejezetten az energetikai átállás témaköréhez, azonban segíthetnek kézzelfogható eredmények kifejezésében, ezért érdemes megfontolni őket. Az ilyen mutatókat ki kell egészíteni a konkrét projekt szempontjából releváns mutatókkal.

A városi hatóságok a felsoroltak figyelembevételével szabadon meghatározhatják saját projektspecifikus mutatóikat, hogy a lehető legvilágosabban és legmeggyőzőbben tükrözzék a projektjükkel elérhető változásokat.

Kimeneti mutatók

- Új termékek és szolgáltatások létrehozása (*mértékegység: új termék/szolgáltatás*).
- Támogatott infrastruktúra (új, felújított, átalakított vagy korszerűsített) (*mértékegység: támogatott infrastruktúra*).
- Létrehozott és/vagy támogatott új berendezések (*mértékegység: új berendezés*).
- Támogatott személyek (képzett, továbbképzett, kísért vagy segített személyek) (*mértékegység: személy*).
- Kutatási szervezetekkel együttműködő vállalkozások (*mértékegység: kutatási szervezetekkel együttműködő vállalkozás*).
- Támogatott vállalkozások (ideértve: mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások) (*mértékegység: vállalkozás*).
- Marginalizált közösségek, alacsony jövedelmű háztartások és hátrányos helyzetű csoportok társadalmi-gazdasági integrációját célzó integrált intézkedések keretében megvalósuló projektek által lefedett népesség (*mértékegység: fő*).

- Jobb energiahatékonyságú középületek (*mértékegység: négyzetméter*).
- Jobb energiahatékonyságú lakások (*mértékegység: lakás*).
- Megújuló energiák termelésére irányuló új kapacitás (elektromos és hőenergia szerinti bontásban) (*mértékegység: MW*).
- Újonnan épített vagy javított távfűtési és távhűtési hálózati vonalak (*mértékegység: km*).
- Támogatott megújulóenergia-közösségek (*mértékegység: megújulóenergia-közösség*).
- Villamosenergia-tárolási megoldások (*mértékegység: MWh*).
- Felszerelt légszennyezés-megfigyelő rendszerek (*mértékegység: a rendszerek mennyisége*).²¹
- Intelligens energiarendszerek digitális irányítási rendszerei (*mértékegység: rendszer részegységei*).
- A projekt előkészítésében és társmegvalósításában részt vevő érdekeltek (*mértékegység: az érdekeltek részvétele*).
- A projekt előkészítésében és társmegvalósításában részt vevő polgárok (*mértékegység: fő*).

Eredménymutatók

- Támogatott szervezeteknél létrehozott munkahelyek (*mértékegység: éves teljes munkaidős egyenérték*).
- Új és továbbfejlesztett digitális szolgáltatások, termékek és folyamatok felhasználói (*mértékegység: felhasználó/év*).
- Termék-, eljárási, marketing- vagy szervezeti innovációt bevezető kis- és középvállalkozások (kkv-k) (mérési egység: vállalkozások).
- Védjegyek iránti kérelmek és formatervezési minták bejelentései (mérési egység: védjegyek iránti kérelmek és formatervezési minták bejelentései).
- Az éves végsőenergia-fogyasztás csökkenése (*mértékegység: az előző évhez viszonyított csökkenés százalékos mértéke*).
- Az összes termelt megújuló energia (ebből pl. villamos energia, hőenergia) (*mértékegység: MWh/év*).

²¹ A mérőállomásoknak meg kell felelniük a tiszta levegőre vonatkozó uniós jogszabályokban, nevezetesen a 2008/50 és a 2004/107 számú jogszabályokban meghatározott minőségi követelményeknek, és a 2011/850 határozattal összhangban biztosítaniuk kell a megfelelő jelentéstételt az Európai Környezetvédelmi Ügynökség felé.

A reziliens Európa digitális évtizedének²⁵ kiépítése érdekében a közigazgatásnak, a polgároknak és a vállalkozásoknak úgy kell élvezniük a mesterséges intelligencia (MI) előnyeit, hogy közben biztonságban és védve érezhessék magukat. Az európai MI-stratégia célja, hogy az EU a mesterséges intelligencia világszínvonalú központjává váljon, és biztosítsa, hogy a mesterséges intelligencia emberközpontú és megbízható legyen. Ez a célkitűzés konkrét szabályokon és intézkedéseken keresztül a kiválóság és a bizalom európai megközelítésében nyilvánul meg.

A mesterséges intelligenciával együtt a tárgyak internete (Internet of Things – IoT) lehetővé teszi a fizikai és a virtuális világ egyesítését. Innovatív megoldásokat kínál, és lehetővé teszi számunkra, hogy intelligens környezeteket hozzunk létre. Az IoT-technológiák a világgazdaság digitális átalakulásának élvonalába tartoznak. Az IoT-érzékelők által gyűjtött adatok nyomon követhetők és visszatáplálhatók egy központi rendszerbe, hogy cselekvést indítsanak el, betekintést nyújtsanak, vagy reagáljanak egy több száz kilométerre lévő másik, csatlakoztatott tárgyra.

A digitális világ másik alapvető erőforrása az adat – nagy potenciállal bír a gazdasági növekedés, a versenyképesség, az innováció, a munkahelyteremtés és általában a társadalmi fejlődés szempontjából. Az adatvezérelt alkalmazások fejlesztése számos előnnyel jár majd a közigazgatás, a polgárok és a vállalkozások számára: jobb politikai döntéshozatal, jobb közszolgáltatások, jobb egészségügyi ellátás, új termékek és szolgáltatások, miközben csökkennek a közszolgáltatások költségei és javul a fenntarthatóságuk és hatékonyságuk.

Ebben az összefüggésben a kohéziós alapok hozzájárulnak egy olyan befogadó digitális társadalom kialakításához, amelyben a polgárok, a kutatószervezetek, a vállalkozások és a közigazgatás teljes mértékben kihasználják a digitalizáció nyújtotta lehetőségeket. A nemzeti, regionális és helyi szintű hatékony e-kormányzás magában foglalja az eszközök fejlesztését, valamint a szervezet és a folyamatok újragondolását annak érdekében, hogy a közszolgáltatások nyújtása hatékonyabb, egyszerűbb, gyorsabb és költséghatékonyabb legyen. A digitális és távközlési technológiák különösen a hagyományos hálózatok és szolgáltatások fejlesztésére használhatók fel a helyi közösségek javára, például intelligens városok és falvak fejlesztésével.

A kohéziós politika különös figyelmet fordít a környezeti és éghajlati kihívások kezelésére, különösen a 2050-ig megvalósítandó klímaselemleges gazdaságra való áttérésre, a digitális technológiákban rejlő lehetőségek innovációs célú kiaknázására, valamint a funkcionális várostérségek fejlesztésének támogatására²⁶.

A kohéziós politika már több mint egy évtizede hozzájárul a digitális technológia alkalmazására irányuló európai erőfeszítésekhez a növekedési és fenntarthatósági célok elérése érdekében. A 2021-2027-es időszakra a kohéziós politika több mint 40 milliárd eurónyi beruházást irányzott elő digitalizációba az

²⁵ [Európa digitális évtizede | Európa digitális jövőjének alakítása \(europa.eu\)](#)

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az ERFA-ról és a Kohéziós Alapról, 11. cikk.

ERFA, az ESZA+, a Kohéziós Alap, az Interreg és az Igazságos Átmenet Alap által finanszírozott 2021-2027-es programok keretében.

A „Technológia a városokban” témakörben az EUI célja, hogy támogassa az új technológiákra épülő innovatív megoldások valós körülmények között történő tesztelését a polgároknak nyújtott jobb szolgáltatások érdekében és/vagy a helyi hatóságok ilyen szolgáltatások nyújtására vonatkozó kapacitásának növelése érdekében, olyan kísérletek révén, amelyek a kohéziós politikai beruházások segítségével szélesebb körben is megismételhetők.

A „Technológia a városokban” című téma számos uniós szakpolitikához és kezdeményezéshez járul hozzá és kapcsolódik – **ilyen** például az európai zöld megállapodás, a digitális korra felkészült Európa, az EU klímasemleges és intelligens városok missziója, a biztonsági unióra vonatkozó uniós stratégiája, az EU kiberbiztonsági stratégiája, az új európai Bauhaus kezdeményezés, a tehetségek kiaknázása Európa régióiban, az aktív és egészséges időskorra vonatkozó európai innovációs partnerség.

Emellett a „digitális átállás” tematikus uniós partnerség városi menetrendjének eredményeire és a szabályozás, finanszírozás és ismeretek javítása érdekében kidolgozott intézkedésekre is épít e területen²⁷.

Az Európai Bizottság célja, hogy a legmagasabb minőségi követelményeknek megfelelő, kiegyensúlyozott projektportfóliót hozzon létre, amely tükrözi az európai városok földrajzi, területi és demográfiai sokszínűségét. A projektjavaslatok várhatóan erősen kísérleti jellegűek lesznek, ezért nem valószínű, hogy hagyományos vagy általános finanszírozási forrásokból részesülnének.

A VÁROSI HATÓSÁGOK JELENTŐSÉGE ÉS SZEREPE

A városok a pluralizmus, a kreativitás és a szolidaritás helyszínei. A kulturális és politikai hagyományok a demokratikus jogokat és értékeket tükröző városok fejlődésének alapját képezték. A városok egyben a problémamegoldás új formáinak laboratóriumai és a társadalmi innováció kísérleti terepei is.

A városoknak számos egyre összetettebb kihívással kell szembenéznük, de új technológiai eszközök is elérhetőek ezek jobb kezelésére. A technológia, az adatok és az információk egyre fontosabb szerepet játszanak a polgárok életében, és megváltoztatják társadalmunk erőviszonyait. A városok élen járnak ebben a technológiai változásban. A nagy népsűrűségű és infrastrukturális sűrűségű sajátos ökoszisztémájuk miatt a városok az új technológiák bevezetésének, adatok előállításának, összegyűjtésének és megosztásának elsődleges helyszínei annak érdekében, hogy több érdekelt fél optimalizálja az új technológiák előnyeit.

Az új technológiák korlátlanul segíthetik a városokat a közszolgáltatások javításában, a helyi vállalkozásokkal és polgárokkal való jobb kapcsolattartásban, a részvételükben (aktív és részvételi demokrácia), a termelékenység növelésében és a fenntarthatósági kihívások kezelésében.

²⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/digital-transition>

A jobb városirányítás érdekében az új technológiák tesztelésére és használatára innovatív és befogadó városi közösségek létrehozásával új dinamika alakítható ki a városi ökoszisztémában, a város sajátos igényeinek megfelelő eszközök és folyamatok azonosíthatók és/vagy hozhatók létre közösen a helyi és regionális innovációs klasztereken vagy digitális központokon belül.

Az olcsóbb érzékelők közelmúltbeli fejlődése, a mobil és a nagysebességű internet elterjedésével és a számítástechnika miniaturizálásával karöltve új technológiai forradalom előtt nyitotta meg az utat. A dolgok internete (IoT), a mesterséges intelligencia (MI), a nagy felbontású globális helymeghatározó rendszer (GPS), a big data, a blokklánc technológia, a virtuális és kiterjesztett valóság (AR/VR), a beágyazott MI alapelemekkel rendelkező digitális ikrek és az AR/VR, valamint az új építőanyagok és technikák várhatóan átalakítják a városok alapvető működési elemeit, és átalakítják a polgárok városi környezetben való életét és interakcióit.

Ebben az összefüggésben a helyi hatóságoknak olyan új, helyalapú, polgárközpontú megoldásokat kell találniuk, amelyek reagálnak a közösség igényeire és a helyi gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokra, miközben biztosítják az adatvédelmet és az adatbiztonságot. Ezeknek a városi környezetben használt technológiáknak zökkenőmentesen kell együttműködniük és inkluzívnak kell lenniük, hogy minden polgár számára előnyök legyenek.

Az új technológiák révén felhalmozott helyi adatok állami ellenőrzésének és tulajdonjogának kérdéseit gondosan és átlátható módon kell értékelni, különösen azokban az esetekben, amikor a szolgáltatásokat harmadik feleknek adják ki, akik potenciálisan visszaélhetnek az ilyen információkkal. A közösség javára ingyenes, nyílt forráskódú és felhasználóbarát alkalmazásokat kell létrehozni. A technológiák önmagukban semlegesek – de a kezelésük módja fogja meghatározni a város életére gyakorolt tényleges hatásokat.

A „Technológia a városokban” témájú projektjavaslatokat ezért nem szabad a pályázó városok közép- és hosszú távú céljaitól elszigetelten kidolgozni, ahogyan ez például a kohéziós politika fenntartható városfejlesztési stratégiáiban²⁸ vagy bármely más városi szintű stratégiai dokumentumban szerepel. Ez a vonatkozó városi stratégiákba és tervekbe való beágyazódás a projektjavaslatok stratégiai értékelésében súlyozva lesz²⁹.

FELHÍVÁSOK A VÁROSI HATÓSÁGOK SZÁMÁRA

Anélkül, hogy előírnánk a várható válaszokat, amelyek városonként jelentősen eltérhetnek a városok mérete, belső jellemzői és az őket érintő kihívások miatt, a pályázókat arra kérjük, hogy projektjavaslatuk elkészítésekor vegyék figyelembe az alábbiakban felsorolt témákat és kérdéseket. A felhívás témájához kapcsolódóan olyan intézkedések integrált módon történő tesztelése is lehetséges és erősen ajánlott, amelyek több témához és kérdéshez is kapcsolódnak.

²⁸ Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikke.

²⁹ A kiválasztási eljárás további részleteit lásd az [EUI-HA](#) pályázati útmutatójának 3.2. szakaszában.

- **Jobb és megfelelő közszolgáltatások biztosítása** a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése, a polgárok adminisztratív terheinek csökkentése, új adaptív szolgáltatások létrehozása, a közinfrastruktúra irányításának javítása, az átláthatóság és a hatékonyság növelése, a felhasználókkal való valószínű idejű információcseré biztosítása, a költségek, a tranzakciós idő és a hibák csökkentése révén. Hangsúlyt kell fektetni a költségcsökkentésre, az automatizálásra, a gyorsításra és az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére. A digitális szakadék leküzdése érdekében a digitális átállás során a legkiszolgáltatottabbaknak nyújtott támogatásnak minden javasolt változtatásban szerepelnie kell.
- **A többszintű és több érdekelt fél részvételével történő kormányzás megszilárdítása, a hatékony részvételi demokrácia biztosítása, valamint az innováció és a versenyképesség ösztönzése** a stratégiai tervezési és döntéshozatali folyamatba aktívan és strukturáltan bevont helyi érdekelt felek és polgárok számának növelésével, de a közös tervezés és a közös alkotás megközelítésének fokozásával is, például a nemek közötti egyenlőség várostervezésbe való beépítése érdekében; olyan szervezeti, szabályozási és kormányzási struktúra kialakításával, amely biztosítja az innovációs kultúra támogatásához szükséges környezetet és feltételeket, valamint megkönnyíti a városok, egyetemek és helyi vállalkozások közötti partnerségeket, az innováció és az intelligens szakosodás dinamikájának megteremtése/erősítése érdekében. Az intelligens közösségek AR/VR digitális iker kapcsolatai arra is felhasználhatók, hogy fejlett modellezési technikák és természetesen, a városok érdekelt feleinek és polgárainak hatalmat adó, magával ragadó felületek (CitiVERSE) segítségével megalapozott döntéshozatali folyamatokat tegyenek lehetővé.
- **A digitális átalakulás, a helyi adatgyűjtés és -megosztás elsajátítása a legmagasabb szintű adatvédelmi normák biztosítása mellett** annak feltárása révén, hogy a városok hogyan gyűjthetnek, használhatnak, tárolhatnak és oszthatnak meg a városi szint alatti adatokat nagyobb részletességgel annak érdekében, hogy megkönnyítsék és javítsák a polgároknak nyújtott szolgáltatásokat, segítsék az adatkezelésen alapuló döntéshozatali folyamatot, hozzájáruljanak a helyi gazdasági fejlődéshez és innovációhoz, a legkiszolgáltatottabbak képzéséhez és átképzéséhez, a munkahelyek és új vállalkozások létrehozásának előmozdításához, valamint a tehetségek vonzásához és megtartásához.
- **A területrendezés, a földhasználat és az ipari területrendezés tökéletesítése** stratégiai és területrendezési technológiák alkalmazásával, a harmonikus és optimális városi és városkörnyéki fejlődés biztosítása érdekében. A városoknak innovatív módszereket kell találniuk az új technológiák felhasználására annak érdekében, hogy megteremtsék az optimális egyensúlyt a különböző földhasználatok, például a lakhatás, az ipari övezetek térbeli aktiválása, a barnamezős területek kármentesítése és újjáépítése, a közterületek és a szociális szolgáltatások igényei között.
- **A jobb szolgáltatások, a digitális és fizikai akadálymentesítés, valamint a fogyatékkal élők és az idősebb lakosság befogadásának biztosítása** a város irányítási rendszerében való aktív részvétel növelésével, a helyi egyedi igényekre és tapasztalatokra vonatkozó konkrét adatok gyűjtésével és elemzésével, a helyi politika kialakítása/kiigazítása révén, a források elosztása, a szolgáltatások javítása és a városi terekhez, tömegközlekedéshez és/vagy épületekhez való egyenlő hozzáférés érdekében adaptált intelligens utcai és/vagy infrastrukturális berendezések/bútorok létrehozása

révén; ingyenes és nyílt forráskódú, felhasználóbarát mobilalkalmazások kifejlesztésével, amelyek figyelembe vesznek különböző fogyatékosokat (pl. képernyőolvasókkal, hangutasításokkal, nagy betűtípusokkal). A javasolt projekteknek támogatniuk kell a fogyatékkal élők integrációját és az aktív idősödési politikát, különös tekintettel a munkaerő-piaci integrációra, az egész életen át tartó tanulásra és a tehetségek megtartására irányuló intézkedésekre.

- **Biztonságos és rugalmas városok** a városi terek újratervezésével oly módon, hogy a polgárok kevésbé legyenek kitéve az éghajlatváltozásnak és más veszélyeknek a sérülékenység-értékelések és forgatókönyvek alapján, olyan új innovatív szolgáltatások, infrastruktúra és berendezések javaslatával, amelyek hozzájárulnak a kritikus infrastruktúrák és közterületek ellenálló képességéhez is, továbbá megelőzési és válságkezelési tervek és technikák kidolgozásával és alkalmazásával, valamint a helyi szakemberek számára szervezett speciális képzésekkel és a polgárok tudatosságának növelésével; a helyi közigazgatás kapacitásának növelése a polgárokkal és érdekeltekkel együttműködve a szervezett (kiber)bűnözés elleni küzdelem területén.

Az uniós városok biztonságosabbá és ellenállóbbá tétele érdekében vizsgálandó különböző területek közül a pályázók a következőket vehetik figyelembe:

- **Természeti és ember okozta katasztrófák** (ipari kockázatok, szélsőséges időjárás, erdőtüzek, földrengések, közegészségügyi kockázatok, biztonsági fenyegetések) **megelőzésének és mérséklésének javítása** a városi területeken a technológiák előrejelző és megelőző politikákba, tervekbe és projektekbe való integrálásával, így új módot alkotva a különböző forgatókönyvek kidolgozására, a környezeti és éghajlati kihívások és gazdasági kockázatok, valamint a kapcsolódó társadalmi átalakulások és egészségügyi problémák előrejelzésére.
- **Élelmiszerbiztonság biztosítása a városi és funkcionális területeken:** figyelembe véve a klímaváltozás és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos válság fokozódó hatásait, a városok kulcsszerepet játszanak az „élelmezési környezet” kialakításában. Új technológiák a városi területeken úgy alkalmazhatók, hogy innovatív, inkluzív és integrált módon teremtsenek kapcsolatot a helyi gazdákkal azzal a céllal, hogy fenntartható és ellenálló élelmiszerrendszerek funkcionális területeit hozzák létre.
- **Kiberbiztonság:** stratégiai előrelátás és proaktív kiberbiztonsági kockázatkezelési folyamatok beépítése új technológiák infrastrukturális rendszerekbe való integrálására vonatkozó terveikbe; a városok infrastruktúrájában és/vagy szolgáltatásaiban használt új technológiák IKT-ellátási láncának proaktív kockázatkezelése. A városok kiberbiztonságának biztosítása a polgárok aktív bevonása mellett sokoldalú megközelítést igényel, amely kellő figyelmet fordít az oktatásra és a tudatosság növelésére, a legkiszolgáltatottabb lakosokra összpontosítva.

KOHÉZIÓS POLITIKAI CÉLOK

- 1.1. egyedi célkitűzés a versenyképesebb és intelligensebb Európáért „a kutatási és innovációs kapacitások fejlesztése és fokozása, valamint a fejlett technológiák elterjedése” révén.

- 1.2. egyedi célkitűzés a versenyképesebb és intelligensebb Európáért „a *digitalizáció előnyeinek kiaknázása a polgárok, a vállalatok, a kutatóintézetek és a hatóságok számára*”.
- 1.4. egyedi célkitűzés a versenyképesebb és intelligensebb Európáért „az *intelligens szakosodáshoz, az ipari átmenethez és a vállalkozói szellemhez szükséges készségek fejlesztése*” révén.
- 1.5. egyedi célkitűzés a versenyképesebb és intelligensebb Európáért a „*digitális összeköttetés fokozásával*”.
- 2.4. egyedi célkitűzés a zöldebb Európáért „az *éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás előmozdítása, a katasztrófakockázatok megelőzése és az ellenálló képesség előmozdítása révén, figyelembe véve az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket*”.
- 4.1. egyedi célkitűzés egy szociálisabb és befogadóbb Európáért „a *munkaerőpiacok hatékonyságának és befogadó jellegének, valamint a minőségi foglalkoztatáshoz való hozzáférésnek a szociális infrastruktúra fejlesztése és a szociális gazdaság előmozdítása révén történő fokozásával*”.
- 4.2. egyedi célkitűzés egy szociálisabb és befogadóbb Európáért „az *inkluzív és minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés fejlesztése az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás terén a rendelkezésre álló infrastruktúra fejlesztése révén, többek között a távoktatás és az online oktatás és képzés rugalmasságának elősegítése révén*”.
- 4.3. egyedi célkitűzés egy szociálisabb és befogadóbb Európáért „a *marginalizált közösségek, az alacsony jövedelmű háztartások és a hátrányos helyzetű csoportok, köztük a speciális szükségletekkel rendelkezők társadalmi-gazdasági integrációjának integrált intézkedésekkel történő előmozdítása révén, ideértve a lakhatási és szociális szolgáltatásokat*”.
- 5.1. egyedi célkitűzés a polgárközelibb Európáért „az *integrált és inkluzív társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődés, a kultúra, a természeti örökség, a fenntartható turizmus és a városi területek biztonságának előmozdítása révén*”.

EREDMÉNY- ÉS KIMENETI MUTATÓK

A projektjavaslatokat többek között aszerint értékelik, hogy alkalmasak-e hiteles eredmények elérésére, valamint az eredmények mérésére szolgáló módszertanuk megalapozottsága alapján.

Különösen a „Technológia a városokban” témakörrel összefüggésben a városi hatóságokat felkérjük, hogy határozzanak meg egy sor olyan mutatót, amelyek integrált módon rögzítik a projektjavaslataik által generált, egymással összefüggő járulékos előnyöket (pl. támogatott vállalkozások, polgárok elkötelezettsége, munkahelyek és munkaerő, képzett helyi szereplők vagy polgárok stb.).

A városi hatóságok pályázataikban hivatkozhatnak az alábbiakban felsorolt mutatók bármelyikére, amennyiben az releváns a projektötleteik szempontjából. A lista nem előíró vagy kimerítő jellegű. Olyan mutatókat is tartalmaz, amelyek nem kapcsolódnak kifejezetten a témához, azonban kézzelfogható

eredmények kifejezésében segítséget nyújthatnak, ezért érdemes megfontolni őket. Az ilyen mutatókat ki kell egészíteni a konkrét projekt szempontjából releváns mutatókkal.

A városi hatóságok a felsoroltak figyelembevételével szabadon meghatározhatják saját projektspecifikus mutatóikat, hogy a lehető legvilágosabban és legmeggyőzőbben tükrözzék a projektjükkel elérhető változásokat.

Kimeneti mutatók

- A projekt előkészítésében és társmegvalósításában részt vevő polgárok; (*mértékegység: fő*).
- Kutatási szervezetekkel együttműködő vállalkozások (*mértékegység: kutatási szervezetekkel együttműködő vállalkozás*).
- Támogatott vállalkozások (ebből: mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások) (*mértékegység: vállalkozás*).
- Támogatott új vállalkozások (*mértékegység: új vállalkozások*).
- Létrehozott és/vagy támogatott új berendezések (*mértékegység: új berendezés*).
- Új termékek és szolgáltatások létrehozása (*mértékegység: új termék/szolgáltatás*).
- Támogatott személyek (képzett, továbbképzett, kísért vagy segített személyek) (*mértékegység: fő*).
- Marginalizált közösségek, alacsony jövedelmű háztartások és hátrányos helyzetű csoportok társadalmi-gazdasági integrációját célzó integrált intézkedések keretében megvalósuló projektek által lefedett népesség (*mértékegység: fő*).
- A projekt előkészítésében és társmegvalósításában részt vevő érdekeltek (*mértékegység: az érdekeltek részvétele*).
- Vállalkozások számára kifejlesztett digitális szolgáltatások, termékek és folyamatok értéke (*mértékegység: euró*).
- Beruházások új vagy korszerűsített katasztrófaregfigyelő, -felkészültségi, -riasztási és -reagálási rendszerekbe a természeti katasztrófák ellen (*mértékegység: euró*).
- Természeti katasztrófák elleni új vagy korszerűsített katasztrófaregfigyelési, -felkészültségi, -riasztási és -reagálási rendszerekbe az éghajlattal nem összefüggő természeti kockázatok és az emberi tevékenységekkel kapcsolatos kockázatok ellen (*mértékegység: euró*).

Eredménymutatók

- A kkv-kban támogatott tanulószerveződéses gyakorlati képzések (*mértékegység: fő*).

- Támogatott szervezeteknél létrehozott munkahelyek (*mértékegység*: éves teljes munkaidős egyenérték).
- A helyi közösségek bevonása (tájékoztatás, konzultáció, közös alkotás, együttdöntés) során elért részvételi szint (*mértékegység*: a helyi lakosság százalékos aránya).
- Termék-, eljárási, marketing- vagy szervezeti innovációt bevezető kis- és középvállalkozások (kkv-k) (mérési egység: vállalkozások).
- Védjegyek iránti kérelmek és formatervezési minták bejelentései (mérési egység: védjegyek iránti kérelmek és formatervezési minták bejelentései).
- Új és továbbfejlesztett digitális szolgáltatások, termékek és folyamatok felhasználói (*mértékegység*: felhasználó/év).
- Árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő népesség (*mértékegység*: a helyi védett lakosság százalékos aránya).
- Erdőtüzekkel szembeni védelmi intézkedések előnyeiben részesülő népesség (*mértékegység*: a helyi védett lakosság százalékos aránya).
- Az éghajlatváltozással összefüggő természeti katasztrófákkal (kivéve árvízzel és erdőtűzzel) szembeni védelmi intézkedések előnyeiben részesülő népesség (*mértékegység*: a helyi védett lakosság százalékos aránya).
- Az éghajlattal nem összefüggő természeti kockázatokkal és az emberi tevékenységekkel kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelmi intézkedések előnyeiben részesülő népesség (*mértékegység*: a helyi védett lakosság százalékos aránya).
- A foglalkoztatási szolgáltatások új vagy korszerűsített létesítményeinek éves felhasználói (*mértékegység*: felhasználó/év).
- Új vagy korszerűsített e-egészségügyi szolgáltatások éves felhasználói (*mértékegység*: felhasználó/év).
- Az új vagy korszerűsített egészségügyi és/vagy szociális ellátó létesítmények éves felhasználói (mérési egység: felhasználók/év).

4. A PROJEKTEK SZAKASZAI

Az EUI-IA projektek élettartama 4 szakaszra oszlik (a részleteket lásd az EUI-IA útmutatójában):

- i. A **projektelőkészítés** (amelyre egyösszegű támogatás vonatkozik) magában foglalja a projektpályázat kidolgozásához kapcsolódó valamennyi tevékenységet, és akkor ér véget, ha a projektet az EUI hatóságai finanszírozandóként jóváhagyják.
- ii. A **projektindítási szakasz** (amelyre egyösszegű támogatás vonatkozik) 6 hónapig tart, és a projekt hivatalos jóváhagyását követően kezdődik. Nem kapcsolódik a végrehajtási szakaszhoz, a projekt végrehajtásának hivatalos megkezdése előtt kerül rá sor, és kizárólag a projekt felkészültségének ellenőrzésére (beleértve az előzetes ellenőrzést), valamint a projekttevékenységek zökkenőmentes elindításához és végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése érdekében végzett projektmenedzsment-tevékenységekre irányul.
- iii. A **projektvégrehajtási szakasz** hossza 3,5 év, ami a projektindítási szakasz sikeres lezárását követően kezdődik, és a projektvégrehajtás jóváhagyott véghatáridejéig tart.

Figyelem: a végrehajtási szakasz során végrehajtott projektmunkacsomagok hosszát illetően előfordulnak bizonyos eltérések:

- **A „Horizontális” munkacsomagok: a Projektmenedzsment, a Nyomon követés és értékelés, a Kommunikáció és hasznosítás a végrehajtási szakasz teljes időtartamára (3,5 év) kiterjednek.** A végrehajtási szakasz utolsó 6 hónapjában (az innovatív megoldás tesztelésének, azaz a tematikus munkacsomagok végrehajtásának lezárulta után) a „horizontális” munkacsomagok várhatóan a következőkre összpontosítanak: a projekttevékenységek összefoglalása és értékelése; a projekt következtetéseinek elkészítése; a projekt eredményeinek és a levont tanulságoknak a további kommunikálása, terjesztése és hasznosítása; a projekt „örökségének” előkészítése a tesztelt és sikeresnek bizonyult megoldások folytatásával és bővítésével kapcsolatos kilátások bemutatása révén az EUI-IA finanszírozásának lezárultát követően; a tesztelt innovatív megoldásnak a transzferpartnerek városaira történő adaptálása és annak további, Európa-szerte történő megismétlése; valamint a végső jelentéstétel.
- **A tematikus munkacsomagok legfeljebb 3 évig tarthatnak, és 6 hónappal a végrehajtási szakasz véghatárideje előtt véget kell érniük** annak érdekében, hogy – a fentiekben leírtaknak megfelelően – lehetővé tegyék a projekt végrehajtásának, valamint a célkitűzések és a várt eredmények elérése érdekében kikísérletezett innovatív megoldás megfelelő értékelését, ösztönözzék a transzfertevékenységeket, és jobban kihasználják a projekt eredményeit. Kulcsfontosságú a projekt és a tesztelt innovatív megoldás teljesítményének értékelése a projekt városi területének kibővítése és a projekt Európa további városaiban történő megismétlése érdekében, ezért a kísérletezést követő hathónapos időszakot az értékelési tevékenységeknek kell szentelni.
- **A „Transzfer” munkacsomag a projekt kezdőnapja után legfeljebb 12 hónappal kezdődik és a végrehajtási szakasz végéig tart.** E munkacsomag kezdetéről a fő városi hatóság és a transzferpartnerek döntenek, miután elemezték, mikor a leginkább megvalósítható és előnyös az együttműködés elindítása. Ennek lehetővé kell tennie a transzferpartnerek

számára a legalkalmasabb pillanatban történő bekapcsolódást, már a projekt végrehajtásának kezdeti szakaszában.

- iv. Az **adminisztratív lezárási** szakasz (amelyre egyösszegű támogatás vonatkozik) 3 hónapig tart, és a végrehajtási szakaszt követően a projekt lezárása, valamint a narratíva és a pénzügyi beszámolóval kapcsolatos dokumentumok jóváhagyatása érdekében végzett valamennyi adminisztratív tevékenységhez kapcsolódik. Figyelem: az EUI-IA projektképviselő(i) ebben a szakaszban várhatóan továbbra is rendelkezésre áll(nak) az állandó titkárság által kezdeményezett, az ismeretek kiaknázását és terjesztését célzó tevékenységekben való részvételre.

5. FINANSZÍROZÁSI ELVEK

A teljes költség elve

Az EUI-IA a teljes költség elvét követi. Ez azt jelenti, hogy **amíg a projekt az elszámolható költségek legfeljebb 80%-át kitevő ERFA-társfinanszírozásban részesül, az ERFA-ból részesülő valamennyi partnernek (fő és társult városi hatóságok, végrehajtó partnerek és transzferpartnerek) legalább 20%-nyi köz- vagy magán-hozzájárulást kell biztosítania a projekt költségvetésének kiegészítéséhez, akár saját, akár más forrásokból** (de nem másik uniós finanszírozási forrásból). A partnerek pénzbeli és/vagy természetbeni hozzájárulást is nyújthatnak.

Az ERFA-ból származó kifizetések

Az EUI-IA kifizetési rendszere főként az ERFA-ból származó előlegkifizetések és végső soron a ténylegesen felmerült költségek visszatérítésének elvén alapul:

- Az ERFA-támogatás 50%-ának megfelelő **első ERFA-ból származó (előleg)kifizetést** a projektindítási szakasz sikeres lezárását követő 90 napon belül folyósítják a fő városi hatóság részére. Az első előleg a projektelőkészítési és a projektindítási szakasz munkacsomaghoz tartozó két egyösszegű támogatást is fedezi. Ez a mindösszesen 100 000 EUR összegű teljes elszámolható költség (amely 80 000 EUR ERFA-ból származó támogatásnak felel meg) a projektelőkészítésre szánt 25 000 EUR (20 000 EUR ERFA-ból származó támogatásnak megfelelő) egyösszegű támogatásból és a projektindítási szakaszra szánt 75 000 EUR (60 000 EUR ERFA-ból származó támogatásnak megfelelő) egyösszegű támogatásból áll.
- Az ERFA-támogatás 30%-ának megfelelő **második ERFA-ból származó (előleg)kifizetés** az első szintű ellenőrzés által validált projektkiadásokat tartalmazó 1. pénzügyi kérelem benyújtását és jóváhagyását követően kerül kifizetésre a fő városi hatóság számára. Az első szintű ellenőrzés általi validálás előtt a bejelentett kiadásoknak el kell érniük a projekt teljes költségvetésének legalább 35%-át. Amennyiben az első szintű ellenőrzés által validált projektkiadások nem érik

el a teljes elszámolható költség 35%-át, a második ERFA-ból származó előlegkifizetés arányosan kerül kifizetésre.

- Az ERFA-ból származó támogatás legfeljebb 20%-ának megfelelő, **harmadik ERFA-ból származó kifizetést** a (végleges) negyedik éves előrehaladási jelentés jóváhagyását, a végleges minőségi jelentés jóváhagyását és a 2. pénzügyi kérelemben foglalt projektkiadások első szintű ellenőrzés általi validálását követően folyósítják a fő városi hatóság részére. A végső éves jelentést legkésőbb a végrehajtási szakasz után 1 hónappal kell benyújtani, a 2. (végső) pénzügyi igénylést pedig az adminisztratív lezárási szakasz végén, a végső minőségi jelentéssel együtt kell benyújtani. Amennyiben az első szintű ellenőrzés által validált projektkiadások nem érik el a projekt teljes elszámolható költségének 100%-át, úgy a harmadik ERFA-ból származó kifizetés arányosan kerül kifizetésre. Fontos megjegyezni, hogy a harmadik kifizetés már nem az előlegkifizetés elvén, hanem a felmerült és kifizetett költségek megtérítésének elvén alapul. Ezért a projektpartnereknek a projektvégrehajtás utolsó szakaszában (amelyre nem terjed ki a kapott előleg 80%-a) elő kell finanszírozniuk kiadásaikat. A harmadik kifizetés összege fedezi továbbá a 20 000 EUR-nyi teljes elszámolható költség összegű átalányát (ami 16 000 EUR ERFA-ból származó támogatásnak felel meg), ami a projekt adminisztratív lezárási szakaszát fedezi.

6. PROJEKTEK LÉTREHOZÁSA ÉS KIDOLGOZÁSA

6.1 PARTNERSÉG

A „Támogatható hatóságok – kik pályázhatnak?” című 2. szakaszban bemutatottak szerint csak a támogatható városi hatóságok nyújthatnak be pályázati űrlapot az EUI-IA pályázati felhívása keretében. Az EUI-IA-n belül a fő városi hatóságnak közvetlenül részt kell vennie a kísérletezésben, és stratégiai vezető szerepet kell betöltenie az EUI-IA projekt kidolgozásában azáltal, hogy szoros projektpartnerséget hoz létre és vezet annak érdekében, hogy az technikai, tudományos és pénzügyi szempontból életképes legyen.

A projektpartnerség a következőket foglalja magában:

- **Végrehajtó partnerek** – kulcsfontosságú intézmények és szervezetek, amelyek képesek hozzájárulni a projekt végrehajtásához, és aktív szerepet játszanak a projekttevékenységek végrehajtásában és finanszírozásában azáltal, hogy pénzügyi hozzájárulást nyújtanak a projekthez (a költségvetés projektpartner által biztosított része, azaz társfinanszírozási arány);

- **Transzferpartnerek** – azok a városok, amelyek szeretnének tanulni tanulni a kísérletezésből, és érdekelték az innovatív megoldás reprodukálásában, a projekt végrehajtásának követésében, és külső perspektíva biztosításában a fő városi hatóság számára a kísérletezett innovatív megoldás átvihetőségével és megismételhetőségével kapcsolatban;
- (adott esetben) **Társult városi hatóság(ok)**.

Az ERFA-forrásokból részesülő valamennyi projektpartnernek (fő vagy társult városi hatóságok, végrehajtó partnerek és transzferpartnerek) biztosítania kell saját hozzájárulását.

Valamennyi partner székhelyének az Európai Unióban kell lennie (lehetőség van különböző országokból származó végrehajtó partnerek bevonására, amennyiben székhelyük uniós tagállamban van, és bevonásuk a projekt hozzáadott értéke szempontjából egyértelműen indokolt). Valamennyi érintett partnerrel szemben elvárás továbbá, hogy a partnerségi megállapodás aláírásával hivatalossá tegyék együttműködésüket.

Fő városi hatóság

A projekteknek egyértelműen ki kell mutatniuk, hogy a városi hatóság aktívan részt vesz a tevékenységek végrehajtásában és a helyi partnerségben. Az EUI-IA működése azon alapul, hogy a fő városi hatóság a teljes projekt általános végrehajtásáért és irányításáért felelős. A fő városi hatóság viseli a megbízott szervezettel szembeni teljes pénzügyi és jogi felelősséget. A többi projektpartner továbbra is felelősséget visel a fő városi hatósággal szemben. A fő városi hatóság által képviselt partnerség feladatait a fő városi hatóság és a megbízott szervezet közötti támogatási szerződés, valamint az összes érintett partner (valamint kiválasztásukat követően a transzferpartnerek) által a projekt jóváhagyása után aláírandó partnerségi megállapodás ismerteti. A fő városi hatóságnak biztosítania kell valamennyi projektpartner bevonását a projekt tervezésébe és végrehajtásába.

Társult városi hatóságok

A városi hatóságok bármely meglévő társulásainak (városi hatóságok nemzeti/regionális szövetségei, területi paktumok vagy szövetségek, fejlesztési körzetek stb.) – függetlenül szervezett agglomerációs jogállásuk meglététől vagy hiányától –, valamint az olyan egyedi városi hatóságoknak, amelyek nem rendelkeznek hivatalos együttműködési megállapodással, azonban hajlandóak az EUI-IA- keretében közös pályázatot benyújtani, a pályázati űrlapon egy helyi közigazgatási egységet fő városi hatósággént, a többi helyi közigazgatási egységet pedig társult városi hatóságokként kell megjelölniük. A társult városi hatóságok felelősek a konkrét tevékenységek megvalósításáért és a kapcsolódó eredmények/kimenetek előállításáért. A társult városi hatóságok rendelkeznek a projekt költségvetésének egy részével, és beszámolnak a tevékenységek végrehajtása során felmerült költségekről. A társult városi hatóságokra vonatkozó részletes információkat (beleértve azok jogi státuszát, tapasztalatait és kompetenciáikat, a kapcsolattartó személyeket stb.) a pályázati űrlapon kell megadni.

Ajánlatos, hogy a kérelmet benyújtani kívánó (szervezett agglomerációs státusszal nem rendelkező) városi hatóságok társulásai és/vagy csoportosulásai területileg egymással határosak legyenek, és törekedjenek az érintett városi hatóságok számának korlátozására.

A társult városi hatóságok hivatalossá teszik a fő városi hatósággal való szerződéses kapcsolatot azáltal, hogy a projekt jóváhagyását követően egyéb projektpartnerekként aláírják a partnerségi megállapodást.

A funkcionális városi térségek dinamikájának előmozdítása érdekében lehetséges és néha rendkívül kívánatos az együttműködés és az eszközök közös felhasználásúvá tételének új formáinak felvetése a kívánt kritikus tömeg közös cél érdekében való eléréséhez, ezáltal pedig az EUI-IA pályázati felhívásokra a városi hatóságok csoportjaként való pályázatbenyújtáshoz.

Végrehajtó partnerek

Az állami szervek, a magánszektor és a civil társadalom (köztük a polgárok és a lakosok) közötti erős partnerségek kialakítása széles körben elismerten a fenntartható városfejlesztés sarokköve. A megoldandó kérdéstől függően, valamint a helyi körülmények és a korábbi tapasztalatok alapján a fő városi hatóságoknak a releváns partnerek különböző kombinációját (intézmények, ügynökségek – a teljes mértékben önkormányzati/városi tanácsok tulajdonában lévők is –, felsőoktatási intézmények, magánszektorbeli partnerek, befektetők, kutatóintézetek, nem kormányzati szervezetek stb.) kell bevonniuk, amelyek szükségesek a javasolt innovatív megoldás megvalósításához, a projekt célkitűzéseinek elérése, valamint a fenntarthatósággal és a növekedéssel kapcsolatos hosszabb távú hatások biztosítása érdekében. A végrehajtó partnereknek megfelelő tapasztalattal és szakértelemmel kell rendelkezniük ahhoz, hogy kiegészítsék a fő városi hatóságét, és hozzáadott értéket teremtsenek az egész projekt számára. Ha a projektek az érdekelt felek és a célcsoportok által legsürgetőbbnek vélt kihívásokat akarják kezelni, ha valóban merészek, innovatívak és elkötelezettek akarnak lenni az iránt, hogy a projekt befejezését követően szélesebb körben alkalmazzák a tesztelt megoldásokat, akkor törekedniük kell arra, hogy kiaknázzák a helyi ökoszisztémában a városi hatóságokon kívül meglévő tudást és szakértelmet, valamint a társulás iránt érdeklődő állami és/vagy magánbefektetők támogatását.

A partnerségnek kiegyensúlyozottnak és kiegészítő jellegűnek kell lennie a szakpolitikai és tematikus hatáskörök tekintetében. A partnereknek törekedniük kell a horizontális (ideértve a kezelendő városi kihívás különböző dimenzióival foglalkozó szereplőket) és a vertikális integráció előmozdítására (beleértve a különböző kormányzati szinteket is). Nem létezik egyenmegoldás. A pályázóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a több mint 10 partnerrel rendelkező partnerségek esetében további erőfeszítésekre és erőforrásokra lehet szükség a hatékony irányítás biztosításához.

Bármely jogi személyiséggel rendelkező szervezet betölthet végrehajtó partneri szerepet az EUI-IA projektekben. A végrehajtó partnerek aktív szerepet játszanak a projekt megtervezésében és végrehajtásában, és felelősek a konkrét tevékenységek megvalósításáért és a kapcsolódó eredmények/kimenetek előállításáért. A végrehajtó partnerek rendelkeznek a projekt költségvetésének egy részével, és beszámolnak a tevékenységek végrehajtása során felmerült költségekről. A végrehajtó partnereket az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben

tartásával kell kiválasztani. Azok a tanácsadó cégek, amelyek elsődleges célja olyan európai projektek és szervezetek fejlesztése és irányítása, amelyek nem rendelkeznek a költségvetésben előirányzott személyzettel (csak külső szakértői költségekről számolnak be), nem jogosultak arra, hogy végrehajtó partnerként részt vegyenek projekteken. A végrehajtó partnerekre vonatkozó részletes információkat (beleértve azok jogi státuszát, tapasztalatait és kompetenciáikat, a kapcsolattartó személyeket stb.) a pályázati űrlapon kell megadni. Elvben egy végrehajtó partner ugyanazon pályázati felhívás keretében több projektjavaslatban is részt vehet, feltéve, hogy a különböző projekteken belüli hozzájárulása és hozzáadott értéke egyértelműen indokolt.

Figyelem: a városi hatóságok nem tekinthetők végrehajtó partnernek és nem jegyezhetők be akként, hanem kizárólag fő városi hatóságnak vagy társult városi hatóságnak minősülnek, amennyiben megfelelnek a fent felsorolt támogathatósági kritériumoknak.

Transzferpartnerek

A transzferpartnerek olyan városi hatóságok, amelyek azért csatlakoznak a projektpartnerséghez, hogy nyomon kövessék a kísérletezést, és tanuljanak abból. Az elvárások szerint minden egyes EUI-IA projektben a fő városi hatóságtól eltérő tagállamokból származó 3 transzferpartnernek kell részt vennie.

Az Eurostat által az urbanizáció foka (DEGURBA) szerint nagyvárosként, városként vagy elővárosként meghatározott (azaz az Eurostat DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódjának megfelelő) helyi közigazgatási egység bármely városi hatósága lehet transzferpartner. Nincsen előírás a minimális népességre vonatkozóan (tetszőleges méretű városok lehetnek transzferpartnerek).

A transzferpartnerek projektpartnerségbe való meghívása mögött az a megfontolás áll, hogy így a tesztelt megoldás jobban alkalmazkodik az EU más városi környezetéhez, később pedig növeli annak esélyét, hogy azt más országokban reprodukálják és hosszabb távon szélesebb körben alkalmazzák, lehetőség szerint a kohéziós politika általános programjaiból, különösen pedig az ERFA-ból származó finanszírozással. Emellett hozzájárulhat az uniós városok közötti tudáscsere támogatásához és a hosszú távú kapcsolatok kiépítéséhez is. A kísérletezésben való részvétel lehetővé teszi a transzferpartnerek számára, hogy megerősítsék saját innovációs potenciáljukat, növeljék az innovatív megoldások végrehajtására vonatkozó kapacitásukat (mind a tartalom, mind a folyamat tekintetében), és előkészítsék a tesztelt innovatív megoldás saját városaikban történő teljes vagy részleges adaptálásának és reprodukálásának folyamatát azáltal, hogy részt vesznek a transzferpartnerekben, és egy olyan megoldás előnyeit élvezik, amelynek megvalósulását és eredményeit megtapasztalhatják, ám ugyanakkor a problémákat és az akadályokat is kezelik, ami utat nyit az innováció felé.

A transzferpartnereket azonosítani kell és ki kell választani, és azoknak legkésőbb a Projektindítási szakaszban el kell köteleződniük a projektpartnerség iránt. A Munkacsomag-transzfer útján megvalósuló transzfer-együttműködésnek legkésőbb a projekt végrehajtása kezdetétől számított 12 hónapon belül meg kell kezdődnie. A transzferpartnerek számára fix költségvetést fognak kiutalni.

A célcsoportok és az érdekelt felek szélesebb körének bevonása

Az EUI-IA projekt kidolgozása során és a projekt valamennyi szakaszában meg kell határozni és be kell vonni az érdekelt felek – a projekt jellegétől függő – szélesebb csoportját: helyi közösségeket, szociális partnereket, vállalkozásokat, nem kormányzati szervezeteket, szakértőket, intézményeket, szervezeteket, magánszemélyeket stb., valamint a projekt célcsoportjait (azaz a projektektől függően: polgárokat, gyakornokokat, álláskeresőket, kiszolgáltatott csoportokat és/vagy marginalizált közösségeket, egy adott szolgáltatás vagy adminisztráció felhasználóit), amelyek befolyásolhatják a projektet, vagy amelyekre az hatással lehet. Az érdekelt felek azonosítása, az EUI-IA projektre gyakorolt hatásuk megértése, valamint szükségleteik és elvárásaik kiegyensúlyozása döntő fontosságú a projekt sikere szempontjából. Ezért a városi hatóságoknak minden érdekelt felet be kell vonniuk a problémák és szükségletek jobb megfogalmazásába, meg kell állapodniuk egy olyan közös jövőképről vagy kívánatos változásról, amelynek eléréséhez az EUI-IA projektnek hozzá kell járulnia, és olyan konkrét megoldásokat és intézkedéseket kell kidolgozniuk, amelyek kezelik a problémákat és a kívánt változashoz vezetnek. Az érdekelt felek szélesebb köre közvetlenül és/vagy közvetve élvezi a projekt előnyeit, azonban nincs közvetlen szerepe az EUI-IA projekt végrehajtásában, és nem tekinthető az EUI-IA projekt partnerének. Ezért nem juttatnak számukra külön költségvetést, és a projekt végrehajtásával kapcsolatos kifejezett felelősségi körökkel sem rendelkeznek. Helyette relevánsnak tekintendő, és aktívan be kell vonni őket (közös alkotás) a projekt zökkenőmentes és hatékony megvalósítása érdekében.

6.2 A PROJEKT BEAVATKOZÁSI LOGIKÁJA ÉS MUNKATERVE

Az EUI-IA projekt beavatkozási logikája tükrözi annak egyértelmű és jól átgondolt értelmezését, hogy a tervezett intézkedések várhatóan hogyan vezetnek a kívánt változashoz és a tervezett eredményekhez. A beavatkozási logika a kezdeti szükségletek, a bemenetek, a projekttevékenységek, a kimenetek, az eredmények és a végső hatás közötti logikai sorrend leírására szolgál. Olyan eszköz, amelyek az összetett beavatkozások strukturálására és a projekt értékelésének előkészítésére szolgál. A beavatkozási logika a következőket írja le: Mi a beavatkozás/projekt indoka? Melyek azok a kihívások/szükségletek, amelyek a beavatkozást kiváltották? Milyen problémákat kíván megoldani a beavatkozás? Mi a „kívánt változás”? Hogyan érhető el ezek a változások?

A beavatkozási logika stratégiai, műveleti, valamint nyomkövetési és értékelési elemekből áll:

- A stratégiai elemek közé tartoznak a következők: általános célkitűzés, egyedi célkitűzések és várt eredmények.
- A műveleti elemek közé tartoznak a következők: a projekt munkaterve, a munkacsomagok, a tevékenységek, az elérendő eredmények és a kimenetek.

A projekt munkaterve kifejti, hogy a projekt „hogyan” működik. Ez egy ütemterv, amely iránymutatásul szolgál az Ön projektjének végrehajtásához, ha az finanszírozáshoz jut. A

munkaterv a projektet munkacsomagoknak nevezett fő lépésekre bontja, a munkacsomagok pedig kisebb lépésekre, úgynevezett tevékenységekre oszlanak. A tevékenységek eredményekhez vezetnek, és minden egyes munkacsomag egy vagy több kimenetet eredményez.

A munkacsomagok a munkaterv építőelemei, a projekt fő pilléreit képezik, és a projekt egyedi elemeinek megvalósításához és a projekt kimeneteinek előállításához szükséges kapcsolódó projekttevékenységekből állnak. Az EUI-IA projekt strukturálásához a következő munkacsomagokat kell alkalmazni:

- „Projektelőkészítési és projektindítási szakasz” munkacsomag
 - „Projektmenedzsment” munkacsomag
 - „Nyomon követés és értékelés” munkacsomag
 - „Kommunikáció és hasznosítás” munkacsomag
 - Tematikus munkacsomagok
 - „Transzfer” munkacsomag
 - „Lezárás” munkacsomag
- A nyomonkövetési és értékelési elemek a következőket foglalják magukban: kimeneti mutatók és eredménymutatók.

6.3 SZAKÉRTŐI TÁMOGATÁS

Az EUI-IA keretében finanszírozott minden egyes projekt részesül az EUI egy szakértőjének támogatásában. Az EUI szakértői konkrétan az alábbiakat nyújtják a projektek számára:

- Stratégiai és műveleti szintű tanácsadás és iránymutatás a projekttel és annak végrehajtásával kapcsolatban.
- Segítségnyújtás olyan projektdokumentációk és kimenetek kidolgozásához, amelyek rögzítik és szélesebb körben terjesztik az elért eredményeket és a végrehajtást követő kilátásokat (fenntarthatósági, bővítési és átválthatósági potenciál), a levont tanulságokat és a bevált gyakorlatokat a legsikeresebb innovációk más uniós városokban való bevezetésének megkönnyítése érdekében.
- A hasznosítási és terjesztési tevékenységekben való részvétel és azok támogatása.
- Segítségnyújtás a „Transzfer” munkacsomag végrehajtásához.

A támogatást és a tanácsadást az EUI szakértői folyamatosan biztosítják a projektek végrehajtási folyamata során, valamint a lezárási szakaszban.

Az EUI szakértői olyan személyek, akik rendelkeznek a következőkkel: mélyreható ismeretek az egyes pályázati felhívások szempontjából releváns városi témákról; tapasztalat a városi hatóságokkal a közberuházásokat magukban foglaló projektek és azok fizikai megvalósítása terén folytatott együttműködésben; valamint a kohéziós politika keretének alapos ismerete és a városi kísérletezés és innováció támogatása terén szerzett, bizonyított tapasztalat.

Az EUI-IA közvetlenül fedezi az EUI szakértőinek tevékenységével kapcsolatos valamennyi költséget (beleértve az utazási és szállásköltségeket is). Ezért a pályázóknak a pályázati űrlapjukon nem szabad erre a célra költségvetést előíranyozniuk.

6.4 TRANSZFER

A 2014–2020-as programozási időszakban az „Innovatív városfejlesztési tevékenységek” keretében finanszírozott projektekhez képest fontos újdonság, hogy a transznacionális transzfer elemét az EUI-IA projektek szerves részévé tették.

Fontos hangsúlyozni, hogy az EUI-IA projektek középpontjában továbbra is az új innovatív megoldások egy adott helyen történő tesztelése áll, azonban ezen új elemnek köszönhetően várhatóan más országok partnervárosai (transzferpartnerek) is követik majd a kísérletezés folyamatait és eredményeit. Mostanra valamennyi EUI-IA projekt tartalmaz egy dedikált „Transzfer” munkacsomagot, egyedi tevékenységekkel, költségvetésekkel, eredményekkel és kimenetekkel.

Az EUI-IA azzal a céllal jött létre, hogy azonosítsa és támogassa a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos kérdések európai uniós szintű kezelésére alkalmas, átvihető és méretezhető innovatív megoldások tesztelését. Célja továbbá, hogy összegyűjtse és megossza a kísérletezések eredményeit (többek között a transzfer-tevékenységek támogatása révén) annak érdekében, hogy valamennyi uniós városi területen támogassa az innovációs kapacitásokat és a tudásépítést. A cél az, hogy az EUI-IA projektek kimeneteit más uniós városok is felhasználják (reprodukálják, kibővítsék), növelve a kezdeményezés egészének hatását, hozzájárulva a különböző szintű várospolitikai döntéshozatalhoz, valamint támogatva az uniós városi területek közötti együttműködést.

A transzferelem beépítésének a következőkre kell összpontosítania:

- annak lehetővé tétele, hogy a transzferpartnerek kövessék a tesztelt innovatív megoldás tervezését és kísérleti tesztelését,
- annak lehetővé tétele, hogy a transzferpartnerek elemezzék saját helyi városi környezetüket annak jobb megértése érdekében, hogy az innovatív megoldás hogyan igazítható a helyi igényekhez és feltételekhez,

- tudás- és tapasztalatcsere valamennyi projektpartner között,
- az olyan kritikus bemenetek megosztása, amelyek egyszerre nyújthatnak külső nézőpontot az EUI-IA projekthez és ösztönözhetik a transzferpartnereket,
- az innovatív megoldás jövőbeli reprodukálásához szükséges dokumentáció (reprodukációs megvalósíthatósági és lehetőségekkel kapcsolatos tanulmány, valamint beruházási dokumentáció) transzferpartnerek általi előkészítése,
- az EUI-IA projekt örökségének a fő városi hatóság és projektpartneri általi előkészítése az innovatív megoldás iránt érdeklődő más uniós városok által használandó EUI innovatív megoldási modell formájában.

A fenti tevékenységek a következő **munkamódszerek** révén valósíthatók meg: helyszíni látogatások; online vagy offline workshopok/találkozók/megbeszélések; szakértői értékelési tevékenységek; a transzferpartnerek saját munkája, amely lehetővé teszi számukra, hogy jobban hasznosítsák a transzfercseréből származó tanulságokat, ugyanakkor pedig felkészüljenek az innovatív megoldás jövőbeli reprodukálására; valamint a munka és az együttműködés egyéb kívánt formái.

A transzferpartnereknek a következő tanulási és beruházási eredményeket és kimeneteket kell előkészíteniük: **Transzferkapacitás-felmérés, a reprodukálással kapcsolatos megvalósíthatósági tanulmány és lehetőségfelmérés** (transzferpartnerenként egy). Emellett lehetőségük van a **beruházási dokumentáció és a kisléptékű kísérleti beruházások végrehajtásának** finanszírozására is.

A fő városi hatóságnak el kell készítenie az **EUI innovatív megoldási modellt**. Ez egy olyan végső dokumentum, amely a tesztelt innovatív megoldás átültethetőségére és bővítésére összpontosít annak érdekében, hogy mások (nem csak a transzferpartnerek, hanem valamennyi érdekelt uniós város is) megismerhessék a kísérletezés eredményeit, és iránymutatást kapjanak a reprodukálás módjáról.

A „Transzfer” munkacsomag teljes költségvetéséről az EUI-IA pályázat benyújtója dönt, és annak a következőket kell tartalmaznia:

- a fő városi hatóság és az érintett végrehajtó partnerek számára elkülönített költségvetés, amely támogatja a „Transzfer” munkacsomag végrehajtását;
- az egyes transzferpartnerek költségvetése egyösszegű támogatás formájában (egyszerűsített költségelszámolási opció), 150 000 EUR összegben (amely 120 000 EUR ERFA-ból származó támogatásnak és 30 000 EUR saját hozzájárulásnak felel meg).

A fő városi hatóság felelőssége azon transzferpartnerek azonosítása és kiválasztása, amelyeket be kíván vonni a partnerségbe. A Transzferpartnerek azonosításának folyamata már a pályázati szakaszban meg kell kezdődjön, amikor a pályázókat felkéri azon más európai városi területek azonosítására, amelyek számára a transzfer kedvező körülményeire (hasonló jellemzők, körülmények) vagy innovációs potenciáljuk növelésére tekintettel előnyös lehet a javasolt megoldás reprodukálása; annak kifejtésére, hogyan azonosíthatók a legalkalmasabb Transzferpartnerek, valamint - amennyiben már azonosítottak

ilyeneket - a lehetséges Transzferpartnerek megjelölésére, a mögöttes indítékokkal/érveléssel együtt. Mivel az EUI-IA egyik célkitűzése az, hogy a projektek kimeneteit más városok is felhasználják, növelve a kezdeményezés egészének hatását, és mivel az EUI-IA célja a projektek által kidolgozott innovatív megoldások reprodukálhatóságának fokozása, a pályázati szakaszban a projekteknek a legalkalmasabb transzferpartnerek kiválasztása tekintetében alaposan kidolgozott folyamattal, indoklással és motivációval kell rendelkezniük.

A transzferpartnereket legkésőbb a Projektindítási szakaszban azonosítani kell, és a Projektindítási szakasz sikeres befejezésének feltétele, hogy a transzferpartnerek legalább egy szándéknyilatkozatot aláírjanak.

A transzferpartnerek kiválasztásának lehetővé kell tennie a következőket: i. megfelelő egyensúly fenntartása a partnerségben részt vevő városok sokfélesége (kis-, közepes és nagyvárosok) és lokalizációjuk (kevésbé fejlett, átmeneti és fejlettebb régiók) tekintetében, valamint ii. a reprodukálási tevékenységek minősége szempontjából leginkább releváns transzferpartnerek összegyűjtése. Ezért **a transzferpartnerek kiválasztása során a következő vezérelveket kell követni:**

- A transzferpartnereknek különböző uniós tagállamokból kell származniuk;
- A négy érintett város (fő városi hatóság + 3 transzferpartner) közül legalább kettőnek kevésbé fejlett vagy átmeneti régiókban kell elhelyezkednie³⁰;
- A partnerségnek különböző méretű városokat kell magában foglalnia.

6.5 KÖLTSÉGGKATEGÓRIÁK

Az EUI-IA projektekhez a következő költségkategóriák használhatók:

- Személyzet
- Iroda és adminisztráció
- Utazás és szállás
- Külső szakértők és szolgáltatások
- Berendezések
- Infrastruktúra és építési munkák

Az EUI-IA útmutatása minden egyes költségkategória tekintetében tartalmazza a fogalom meghatározást, valamint a költségvetés-tervezésre és a jelentéstételre vonatkozó

³⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

iránymutatást. Erősen ajánlott, hogy a projektpartnerek forduljanak tanácsért az állandó titkársághoz, ha olyan kérdés merül fel a kiadások támogathatóságával kapcsolatban, amelyre a jelenlegi szabályok nem térnek ki. Figyelem: a transzferpartnerek kiadásait egyösszegű átalány fedezi.

A projekt által előirányzott kiadásokat egy első szintű ellenőrnek kell ellenőriznie. A független első szintű ellenőr véleményének ki kell terjednie az előirányzott kiadások jogszerűségére és szabályszerűségére, a termékek és szolgáltatások teljesítésére, az előirányzott kiadások megbízhatóságára, valamint arra, hogy a kiadások és műveletek megfelelnek-e az EUI-IA szabályainak, valamint az uniós és a nemzeti szabályoknak. Mivel az első szintű ellenőrt közvetlenül az EUI-IA nevezi ki és fizeti, a projektköltségvetés összeállításakor a projektpartnerség nem irányozhat elő ellenőrzési (auditálási) költségeket. A projektek helyszíni ellenőrzését is az első szintű ellenőr szervezi meg. A helyszíni ellenőrzés azt jelenti, hogy **az első szintű ellenőr ténylegesen meglátogatja a projektet, és ellenőrzi, hogy a végrehajtás során bizonyos tevékenységekre, szolgáltatások és termékek beszerzésére, valamint beruházásokra ténylegesen sor került-e a jóváhagyott pályázati űrlapnak megfelelően, és hogy a vonatkozó szabályokat betartották-e.**

A finanszírozási elvekben foglaltaknak megfelelően az EUI-IA projektek a teljes költség elvét követik: a projekteket az ERFA az összes elszámolható költség legfeljebb 80%-áig társfinanszírozza, és az ERFA támogatásában részesülő minden egyes projektpartnernek (fő vagy társult városi hatóság, végrehajtó partner és transzferpartner) pénzügyi hozzájárulást kell biztosítania, hogy költségvetését a hozzájárulási cél (legalább a partner elszámolható költségeinek 20%-a) erejéig teljesítse.

Amennyiben az ilyen hozzájárulások magánforrásokból származnak, azok nem tartoznak az állami támogatási jog hatálya alá. Amennyiben a hozzájárulások állami forrásokból származnak, és amennyiben a projekttevékenységek nem gazdasági jellegűek, az ilyen tevékenységek finanszírozása nem minősül állami támogatásnak. Ha azonban egy tagállam állami forrásokból olyan projektekhez járul hozzá, amelyek „gazdasági tevékenységeket” foglalnak magukban, azaz árukat és szolgáltatásokat kínálnak a piacon, akkor az ilyen projekteket úgy kell megtervezni, hogy az állami hozzájárulások minden szinten – azaz a projekt vagy eszköz tulajdonosának, kivitelezőjének és/vagy üzemeltetőjének szintjén – megfeleljenek az állami támogatási szabályoknak. Ilyen esetekben a nyújtott közfinanszírozásnak összhangban kell lennie a *de minimis* rendelet követelményeivel, illetve az általános csoportmentességi rendeletben vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló határozatban meghatározott feltételekkel.

A közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó részletes információkat az EUI-IA útmutató tartalmazza.

7. A PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

Az EUI-IA harmadik pályázati felhívásának **pályázati csomagja** a következőkből áll:

- Jelen **feladatmeghatározás**, amely az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető. Figyelem: eltérések esetén az angol nyelvű változat az irányadó.
- Az EUI-IA útmutatója (csak angol nyelven érhető el), amelyet alaposan tanulmányozni kell a kezdeményezés átfogó szabályai vonatkozásában.
- Technikai iránymutatás az elektronikus információcsere-platformhoz (EEP).
- Részletes útmutató a pályázati űrlap kitöltéséhez, amely az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető online az EEP rendszerében. Figyelem: eltérések esetén az angol nyelvű változat az irányadó.
- A pályázati űrlap szívességi munkadokumentuma (a pályázati űrlap és a megerősítő lap használható változata – csak angol nyelven elérhető Word-dokumentum) mint a pályázat megírásának folyamatát segítő eszköz.

Valamennyi dokumentáció megtalálható az EUI honlapján.

A kérelmezési folyamat 100%-ban papírmentes az EEP használatával (<https://connect.urban-initiative.eu>).

A kérelem a következőkből áll:

- **Pályázati űrlap:** A pályázati űrlapot az online EEP-platform használatával kell kitölteni. A pályázati űrlap a projekt ötletét és indokát (beleértve a pályázat innovatív jellegére vonatkozó információkat), a partnerséget (beleértve a fő városi hatóságot, a végrehajtó partnereket, a transzferpartnereket és adott esetben a társult városi hatóságokat), a fő célkitűzéseket és a várt eredményeket, a javasolt munkatervet és költségvetést bemutató szakaszokból áll. A pályázatok szerkesztése és benyújtása csak aktív pályázati felhívás során lehetséges. A pályázat számos automatikus hivatkozást, képletet és ellenőrzést tartalmaz. Ezek a funkciók azt jelentik, hogy ha az űrlapot nem megfelelően töltik ki (beleértve a megerősítő lap hiányát), akkor azon hibaüzenetek jelennek meg, és nem lehet benyújtani. Ez jelentősen csökkenti a támogatásra nem jogosult pályázatok benyújtásának kockázatát.
- **Melléklet:** A pályázók feltölthetnek egy mellékletet az EEP-rendszerbe, amelyet a pályázati űrlaphoz csatolnak. Ez lehet a beavatkozási területet bemutató térkép, egy grafikon, egy infografika stb. A csatolandó fájl típusát és méretét az EEP útmutatója határozza meg.
- **Megerősítő lap:** A megerősítő lapot az online platform a pályázati űrlap kitöltésekor vagy annak kitöltése után automatikusan generálja. A megerősítő lapot ki kell nyomtatni, a fő városi hatóság jogi képviselőjének alá kell írnia, be kell szkennelnie és fel kell töltenie a pályázati űrlap H. részébe (Megerősítő lap). A pályázati űrlap a megerősítő lap nélkül nem nyújtható be.

Erősen ajánlott, hogy a pályázók a pályázati űrlapot érthető angol nyelven töltsék ki, bár azt az EU bármely hivatalos nyelvén be lehet nyújtani. Megjegyzendő, hogy a stratégiai és műveleti értékeléseket

a pályázati űrlap angol nyelvű változata alapján fogják elvégezni (az állandó titkárság által szerződötetett külső szolgáltató által angolra lefordítva, amennyiben a pályázati űrlapot attól eltérő nyelven nyújtják be). Az állandó titkárság nem vállal garanciát a fordítás minőségéért, ezért a fordítás a pályázók saját felelősségére történik. Ezenkívül a támogatási szerződésnek, a projektmenedzsmentnek, a hivatalos jelentéstételnek, a legfontosabb eredményeknek, valamint a megbízott szervezettel és az állandó titkársággal folytatott kommunikációnak angol nyelven kell folynia.

**A jelentkezési lap és a megerősítő lap benyújtásának végső határideje:
2024. 10. 14., 14:00 CEST**

8. A KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁS

A benyújtást követően minden pályázat a következő lépések mentén folyó kiválasztási eljáráson esik át:

1. A támogathatóság ellenőrzése
2. Stratégiai értékelés
3. Műveleti értékelés

8.1 A TÁMOGATHATÓSÁG ELLENŐRZÉSE

Az EUI-IA pályázati felhívásának lezárását követően az állandó titkárság a pályázati felhívásban megadott határidő előtt elvégzi az összes benyújtott projektpályázat támogathatóságának ellenőrzését. A támogathatósági ellenőrzés célja annak ellenőrzése, hogy a beérkezett pályázati űrlapok és azok mellékletei megfelelnek-e a formális támogathatósági kritériumoknak; a nem támogatható kérelmek további értékelésének elkerülése; valamint a finanszírozásra kiválasztandó pályázatok egyenlő elbírálásának biztosítása.

Az EUI-IA támogathatósági kritériumai a következők:

1. A pályázati űrlapot a pályázati felhívás feladatmeghatározásában megjelölt határidő előtt elektronikus úton nyújtották be az EEP-n keresztül.
2. A pályázati űrlap hiánytalanul ki van töltve.

3. A pályázó egy legalább 50 000 lakosú, az urbanizáció foka szerint nagyvárosként, városként vagy elővárosként meghatározott (az Eurostat DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódjának megfelelő) helyi közigazgatási egység egyetlen városi hatósága.

VAGY

A pályázó szervezett agglomerációs jogállással rendelkező városi hatóságok helyi közigazgatási egységekből álló társulása vagy csoportosulása, ahol a lakosok többsége (legalább 51%-a) olyan helyi közigazgatási egységekben él, amelyeket az Eurostat által az urbanizáció foka (DEGURBA) alapján (a DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódnak megfelelően) nagyvárosként, városként vagy elővárosként határoznak meg, és amelyek összlakossága legalább 50 000 fő.

VAGY

A pályázó szervezett agglomerációs jogállással nem rendelkező városi hatóságok társulása vagy csoportosulása, ahol valamennyi érintett városi hatóság (fő városi hatóság és társult városi hatóságok) olyan helyi közigazgatási egység, amelyeket az Eurostat által az urbanizáció foka (DEGURBA) alapján (a DEGURBA 1 vagy DEGURBA 2 kódnak megfelelően) nagyvárosként, városként vagy elővárosként határoznak meg, és amelyek összlakossága (a fő városi hatóságé és a társult városi hatóságoké) legalább 50 000 fő.

4. A támogathatósági időszakot tiszteletben tartják: a projekt befejezésének időpontja megfelel a felhívásnak és a kezdeményezés követelményeinek.
5. A maximális költségvetésre vonatkozó követelményeket (legfeljebb 5 millió EUR ERFA-ból származó támogatás) és a társfinanszírozás elvét (a hozzájárulás legalább 20%-át a partnerség biztosítja) tiszteletben tartják.
6. Valamennyi érintett partner (fő városi hatóság, társult városi hatóságok és végrehajtó partnerek) az uniós tagállamokból származik.
7. Szervezett agglomerációs jogállással nem rendelkező városi hatóságok társulása vagy csoportosulása esetében a pályázati úrlapon fel kell tüntetni a fő városi hatóságot és a társult városi hatóságokat.
8. A pályázó városi hatóságok (fő városi hatóságok és/vagy társult városi hatóságok) ugyanazon pályázati felhívás keretében csak egyetlen projektjavaslatban vesznek részt.
9. A pályázó városi hatóságok (fő városi hatóságok és/vagy társult városi hatóságok) nem voltak kiválasztva korábbi EUI-IA pályázati felhívás során és nem részesültek pályázati finanszírozásban.
10. A fő városi hatóság jogi képviselője által megfelelően aláírt, módosítások nélküli megerősítő lap feltöltésre került az EEP-re, a pályázati úrlap „Megerősítő lap” részébe.

Amennyiben a fent meghatározott követelmények valamelyike nem teljesül, a pályázat nem támogathatónak minősül, és nem kerül sor további értékelésre. A pályázókat a támogathatóság ellenőrzése után értesítik a pályázatukkal kapcsolatos döntésről (továbbjutott-e vagy sem).

8.2 STRATÉGIAI ÉRTÉKELÉS

A támogathatónak és elfogadhatónak nyilvánított pályázatokat egy külső szakértői testület stratégiai értékelésnek veti alá. A stratégiai értékelés az átfogó projektértékelés súlyozásának **70%-át** teszi ki, és a következő kritériumokból áll:

- **Innovatív jelleg és relevancia (30%)** A pályázó milyen mértékben tudja bizonyítani, hogy a projektjavaslat olyan új megoldás, amely hozzáadott értéket képvisel a felhívás témája kapcsán? Milyen mértékben releváns a megoldás a helyi kontextus és a kohéziós politika célkitűzései szempontjából?
- **Partnerség és közös alkotás (12%)** Milyen mértékben releváns és megalapozott a partnerség a javasolt megoldás végrehajtása és a várt eredmények elérése szempontjából? A javaslat milyen mértékben teszi lehetővé az érdekelt felek, a célcsoportok és a polgárok érdemi részvételét és közös alkotását?
- **Az eredmények és hatások mérhetősége (12%)** A várt eredmények mennyire konkrétak és reálisak, és tükrözik-e a projektnek a helyi környezetre, valamint a kedvezményezettek/végfelhasználókra gyakorolt várható hatását?
- **Fenntarthatóság és bővítés (8%)** A projekt milyen mértékben nyújt tartós hozzájárulást az azonosított kihívás kezeléséhez? A javasolt megoldás milyen mértékben lesz önfenntartó a végső határidő után, és siker esetén milyen mértékben van lehetőség annak bővítésére?
- **A projekt átvittethetősége (8%)** Milyen mértékben lesz a projekt Európa-szerte más városi területekre is átvittethető?

Az egyes kritériumokra vonatkozó indikatív értékelési kérdéseket az EUI-IA útmutató 3.2. fejezete („A kiválasztási eljárás”) ismerteti.

A stratégiai értékelés eredményeként a külső szakértői testület kidolgozza a pályázatok értékelését, és stratégiai értékelési pontszámuk alapján rangsorolja őket. Az Európai Bizottsággal egyetértésben az általános rangsorban az előválogatott pályázatok továbbjutnak műveleti értékelésre. A pályázókat a stratégiai értékelési folyamat után értesítik a pályázatukkal kapcsolatos döntésről (továbbjutott-e vagy sem).

8.3 MŰVELETI ÉRTÉKELÉS

A műveleti értékelést az állandó titkárság végzi el, és az átfogó projektértékelés súlyozásának **30%-át** teszi ki. A műveleti értékelés fő célja a projektjavaslat megalapozottságának értékelése, azaz: indokolt-e, realisztikus-e, következetes-e és koherens-e, teljes-e, készen áll-e a hatékony irányításra és a gyors végrehajtásra, és ár-érték arányt mutat-e. A műveleti értékelés során a következő kritériumokat értékelik:

- **A projekt kialakítása és logikája** (12%) Mennyire teljes körűek, realisztikusak, következetesek és koherensek a munkaterv elemei (tevékenységek, eredmények, kimenetek, mutatók)? Milyen mértékben vezet a javasolt projekt kialakítása a célkitűzések és a várt eredmények eléréséhez?
- **A projekt megvalósíthatósága és működőképessége** (8%) Milyen mértékben bizonyul a projektjavaslat megvalósíthatónak (az adott időkereten belül végrehajtandónak) és működőképesnek?
- **Szervezeti intézkedések és működési kapacitás** (5%) Milyen mértékben megfelelőek az irányítási és kommunikációs tevékenységek, és mennyire támogatják a projekt általános végrehajtását?
- **Költségvetés** (5%) A költségvetés mennyire koherens és arányos?

Az egyes kritériumokra vonatkozó indikatív értékelési kérdéseket az EUI-IA útmutató 3.2. fejezete („A kiválasztási eljárás”) ismerteti.

A műveleti értékelést követően a végső kiválasztást egy kiválasztási bizottság végzi el. A pályázókat a műveleti értékelési folyamat után értesítik a döntésről.

8.4 ÉRTÉKELÉSI PONTOZÁSI RENDSZER

A döntéshozatali folyamatot egy pontozási rendszer használata segíti. Minden súlyozott kritériumhoz 1-től 10-ig terjedő pontszámot kell rendelni; ezekből áll össze az egyes projektek átlagos pontszáma. A következő pontozási skálát kell használni:

9–10 – kiváló

7–8 – jó

5–6 – megfelelő

3–4 – gyenge

1–2 – nagyon gyenge

Figyelem: ha egy projekt bármely értékelési kritériumra legfeljebb 4 pontot kap, úgy a projekt automatikusan elutasításra kerül, és nem kerül sor annak további feldolgozására.

A pontozási rendszer alkalmazása nemcsak az egyes projektjavaslatok konkrét érdemeinek figyelembevételével történik, hanem az ugyanazon pályázati felhívás keretében benyújtott többi projektjavaslat összehasonlító vizsgálatát célzó versenyeljárás szellemében is. Ezért azok a pályázók, amelyek projektjavaslatait nem válogatták be műveleti értékelésre, illetve nem kaptak végleges jóváhagyást, nem a vonatkozó pontszámot kapják meg, hanem részletes megjegyzéseket valamennyi értékelt kritérium vonatkozásában.

A pályázóknak figyelembe kell venniük, hogy a tény, hogy a kiválasztási eljárás eredményeként projektjüket kiválasztották, még nem jogosítja fel őket automatikusan arra, hogy megkapják a megfelelő uniós támogatást. Amennyiben a projektindítási szakaszban meghatározott feltételek nem teljesülnek (úgy ítélik meg, hogy a projekt nem áll készen arra, hogy működképesé váljon), úgy a megbízott szervezet fenntartja a jogot, hogy felmondja a projektet, és törölje azt az EUI-IA által jóváhagyott projektek listájáról (további részletekért lásd az EUI-IA útmutató 4. fejezetét: „A projektindítási szakasz és a szerződéskötés”).

8.5 A TÁMOGATÁSRA PÁLYÁZÓKRA VONATKOZÓ KIZÁRÁSI KRITÉRIUMOK

A költségvetési rendelettel³¹ összhangban a pályázók kizárhatók a támogatás-odaítélési eljárásból, ha a fő városi hatóságra, vagy a fő városi hatóságon belül képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési jogkörrel rendelkező személyekre, vagy a projekt végrehajtása szempontjából nélkülözhetetlen személyekre az alábbi, kizárást indokoló helyzetek közül egy vagy több vonatkozik:

- csőd-, fizetési képtelenségi vagy felszámolási eljárások,
- az adó- vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségek megszegése,
- súlyos szakmai kötelezettségszegés, beleértve a megtévesztést is,
- csalás,
- korrupció,
- bünszervezettel kapcsolatos magatartás,

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről: <https://eur-lex.europa.eu/eli/req/2018/1046/oj>

- pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás,
- terrorista bűncselekmények vagy terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények,
- gyermekmunka és egyéb emberkereskedelem,
- szabálytalanság,
- fedőcég létrehozása vagy az abban való részvétel.

A pályázati eljárás során a pályázati űrlappal együtt valamennyi pályázónak be kell nyújtania egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy a fő városi hatóságra és a projektpartnerekre a fent említett kizárási kritériumok egyike sem vonatkozik. Ez a nyilatkozat szerepel az EEP-ben a pályázati űrlaphoz csatolt megerősítő lapon. Figyelem: a megerősítő lapot a fő városi hatóság jogi képviselőjének megfelelően alá kell írnia ahhoz, hogy a pályázat a támogathatóság ellenőrzése során támogathatónak minősüljön.

A kiválasztási eljárás során és a kiválasztási bizottságnak a támogatás odaítéléséről szóló végleges határozatát megelőzően az állandó titkárság ellenőrzi a pályázókat a korai felismerési és kizárási rendszerben (EDES), amelyet az Európai Bizottság hozott létre az Unió pénzügyi érdekei védelmének megerősítése és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása érdekében³². Ha a fő városi hatóság szerepel a korai felismerési és kizárási rendszerben, úgy az állandó titkárság értesíti erről a pályázót, akinek ezután lehetősége van arra, hogy a kiválasztási bizottság végleges határozata előtt – az arányosság elvével összhangban – védekezést terjesszen elő.

9. A PROJEKTINDÍTÁSI SZAKASZ ÉS A SZERZŐDÉSKÖTÉS

A projektindítási szakasz a projekt végrehajtási szakaszát megelőző első 6 hónapra terjed ki. Célja annak biztosítása, hogy minden adminisztratív feltétel teljesüljön a projekt végrehajtásának zökkenőmentes és hatékony megkezdése érdekében, valamint hogy garanciákat nyújtson a projekt felkészültségének szintjére (projektmenedzsment, projektvégrehajtás, kockázatkezelés) vonatkozóan. Ebben a szakaszban a következő fő szempontokkal foglalkoznak: a projektmenedzsmenttel kapcsolatos képzések (ideértve a jelentéstételi és nyomonkövetési keret bemutatását); a projektindításra vonatkozó adminisztratív és jogi követelmények teljesítése; a kiválasztási bizottság ajánlásainak beépítése; az

³² Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 142. cikke.

előzetes audit és készültségi ellenőrzés. A projektindítási szakasz célja továbbá, hogy eredményes együttműködést alakítson ki a projekt és az állandó titkárság között.

A projekt felkészültségének ellenőrzése a projektindítási szakaszba beépülő folyamat, amelynek célja, hogy amennyire lehetséges, megelőzze a projekt végrehajtása során felmerülő jelentős váratlan problémákat. A projekt felkészültségének ellenőrzését az előzetes audit során az első szintű ellenőr, valamint az állandó titkárság is elvégzi. Ez az ellenőrzés mindazon irányítási, adminisztratív, pénzügyi és műveleti kérdések teljes körére kiterjed, amelyek befolyásolhatják a projekt megfelelő végrehajtását és a célul kitűzött projekteredmények elérését. A projekt felkészültségének ellenőrzése során azt is megvizsgálják, hogy a projekt rendelkezik-e megbízható stratégiával és kellő előrelátással a pályázati űrlap „Kockázatkezelés” szakaszában tárgyalt témák tekintetében (azaz projektmenedzsment, a projekt végrehajtásához szükséges humánerőforrás-kapacitás, a közbeszerzési eljárásokban való részvétellel kapcsolatos felkészültség, realiztikus ütemterv, a projekt végrehajtásához szükséges jogi környezet, beruházással kapcsolatos dokumentáció, helyszíni- és adminisztratív engedélyek stb.).

Ha a projektindítási szakasz a javasolt 6 hónapos határidőn belül nem zárul le sikeresen (a fent említett lépések bármelyike még nem zárul le, vagy az előzetes audit és/vagy a projekt felkészültségének ellenőrzése negatív eredménnyel zárul), a megbízott szervezetnek jogában áll felmondani a projektet (mivel a koncepció nem áll készen a működésbe helyezésre), és törölni azt az EUI-IA által jóváhagyott projektek listájáról. Ilyen esetben csak a projektelőkészítési és a projektindítási szakaszra vonatkozó két egyösszegű támogatás kerül kifizetésre a projekt részére. Ha a Projektindítási szakasz a befejezése előtt megszakad (pl. a projektet visszavonják), úgy csak a Projektelőkészítési szakasz költségeire előirányzott egyösszegű átalányt bocsátják a fő városi hatóság rendelkezésére.

A projektindítási szakasz sikeres lezárása elengedhetetlen feltétele annak, hogy az ERFA-finanszírozást igénybe vehessék a végrehajtáshoz és a projekt Végrehajtási szakaszának elindításához.

10. HOGYAN KAPHAT SEGÍTSÉGET?

Az állandó titkárság munkatársai felkészültek arra, hogy segítséget nyújtsanak a pályázóknak az EUI-IA pályázati felhívás során esetlegesen felmerülő technikai kérdésekkel kapcsolatban – részletes információk az EUI honlapján találhatóak. Ezen túlmenően:

- Az állandó titkárság Európa-szerte különböző városokban szervez majd a pályázóknak szánt szemináriumokat. A pályázóknak szánt szemináriumok időpontjai és helyszínei megtalálhatók az EUI honlapján. E szemináriumok keretében a résztvevőknek lehetőségük lesz kétoldalú találkozókat egyeztetni az állandó titkárság tagjaival és/vagy az Európai Bizottság képviselőivel, hogy megvitassák projektötletüket.
- A projekt kidolgozásának és benyújtásának konkrét szempontjairól szóló online webináriumok szervezésére is sor kerül.

- Az EUI honlapján elérhető egy online „Kérdések és válaszok” szekció, valamint kétoldalú online konzultációkat is tartanak majd.
- A pályázati csomag (amely a következőkből áll: feladatmeghatározás, az EUI-IA-iránymutatása, az elektronikus információcsere-platfomra (EEP) vonatkozó technikai iránymutatás, az EEP-rendszerben az EU összes hivatalos nyelvén elérhető pályázati űrlap kitöltésére vonatkozó részletes útmutató, valamint a pályázati űrlap szívésségi munkadokumentuma) elérhető az EUI honlapján.

11. FŐ DÁTUMOK

- **06/05/2024** – a harmadik EUI-IA pályázati felhívás közzététele
- **06/2024 – 10/2024** – a pályázók számára szervezett szemináriumok és online konzultációk
- **14/10/2024 (14.00 CEST)** – a pályázati űrlapok benyújtásának határideje
- **03/2025** – a projektek jóváhagyására vonatkozó végleges határozat tervezett időpontja
- **09/2025** – a Projektindítási szakasz végső határideje
- **01/10/2025** – valamennyi jóváhagyott projekt végrehajtásának kezdőnapja

Reméljük, hogy hamarosan kézhez kapjuk projektjavaslataikat!